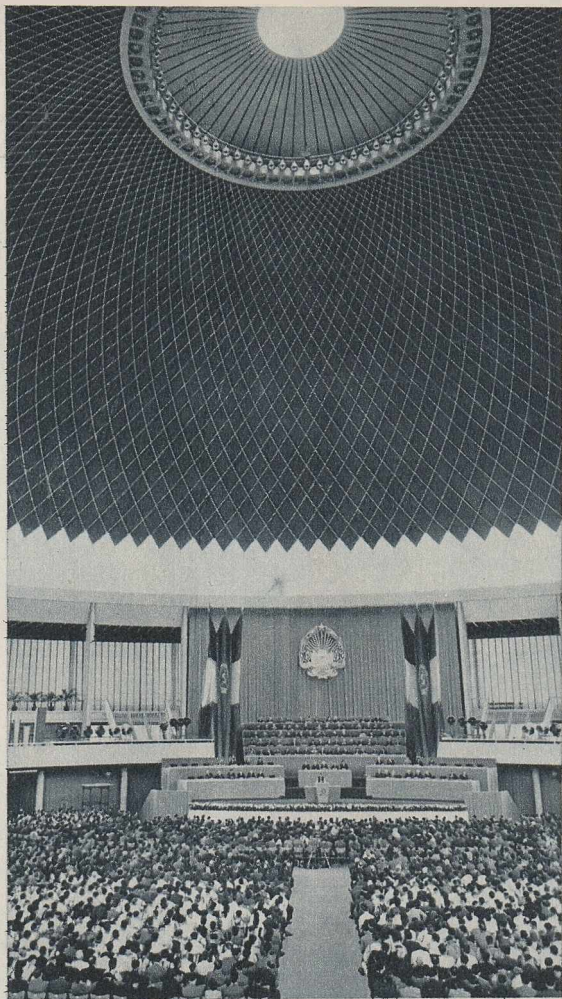

Regiunea
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!
FLACARA

ISTO SESI

Consacrată mărețului eveniment din viața poporului nostru - terminarea colectivizării agriculturii - sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale, care a avut loc în Capitală între 27 și

RICA JUNE

30 aprilie, va rămâne pe veci înscrisă în analele istoriei patriei.

Alături de deputații Marii Adunări Naționale și de cei lloco de invitați la lucrările sesiunii

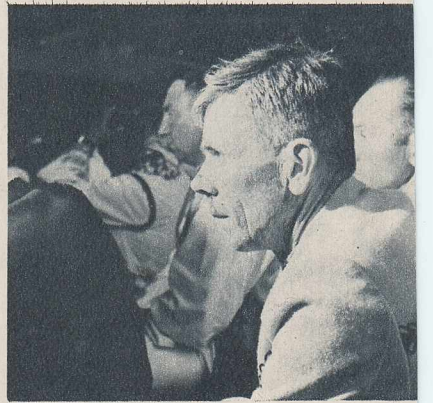
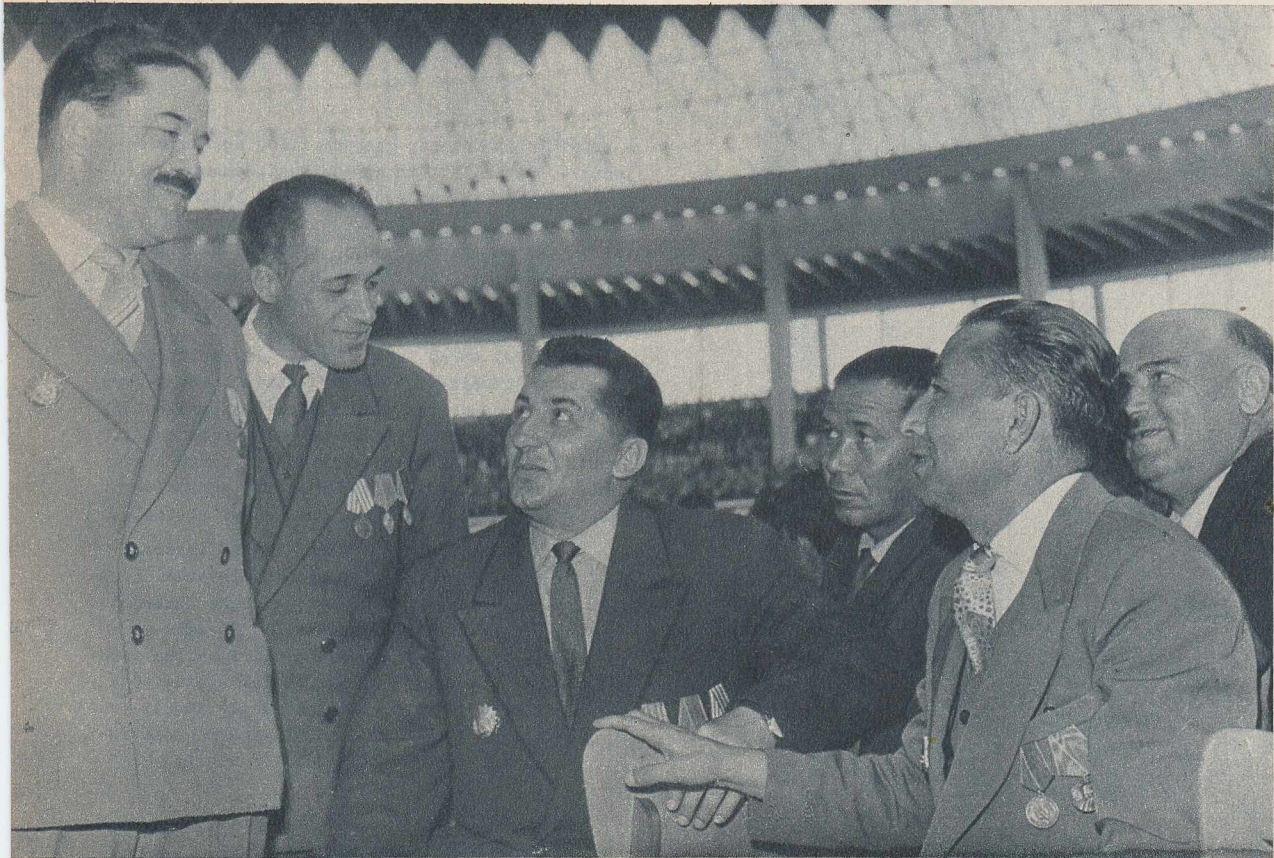

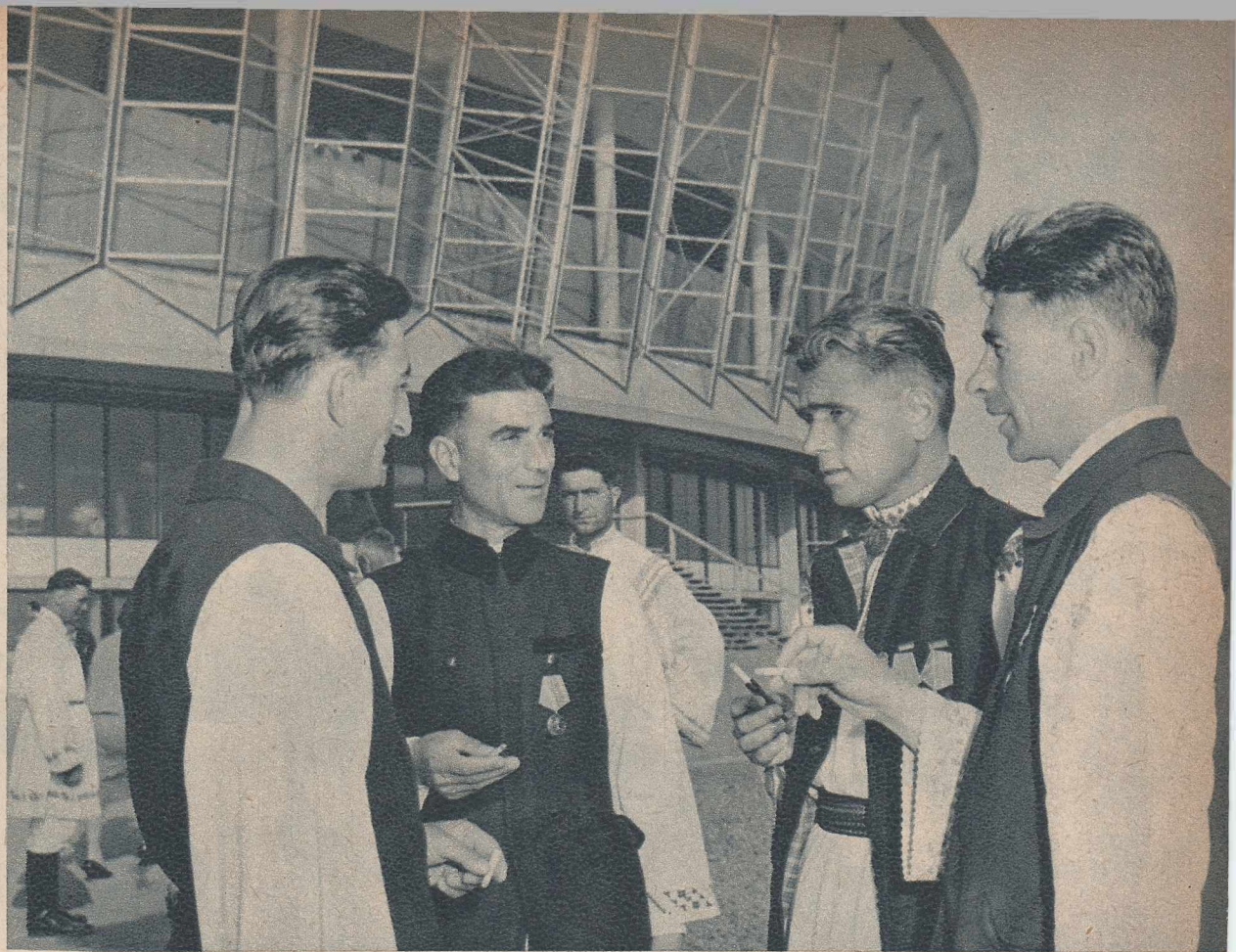
- președinții tuturor gospodăriilor agricole colective, specialiști în agricultură, oameni de știință, ingineri și muncitorii fruntași, lucrători de partid și de stat - întregul nostru popor a urmărit cu viu interes și emoție raportul cu privire la încheierea colectivizării și reorganizarea conducerii agriculturii, prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Toți cei ce au luat cuvântul la sesiune, subliniind însemnătatea victoriei obținute de poporul nostru sub conducerea clarvăzătoare a partidului, s-au angajat să consolideze această victorie, luptând neobosit pentru aplicarea în viață a măsurilor de îmbunătățire a conducerii agriculturii, pentru creșterea continuă a producției agricole.

"Sesiunea de față va rămâne înscrisă pentru totdeauna în analele istoriei noastre - a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Victoria socialismului la sate va exercita o profundă înfrurire asupra tuturor domeniilor vieții social-economice a țării, va da un puternic avânt muncii creatoare a poporului nostru pentru desăvârșirea construcției socialismului".

În paginile de față prezentăm câteva imagini de la lucrările sesiunii.

Aspecte de la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale

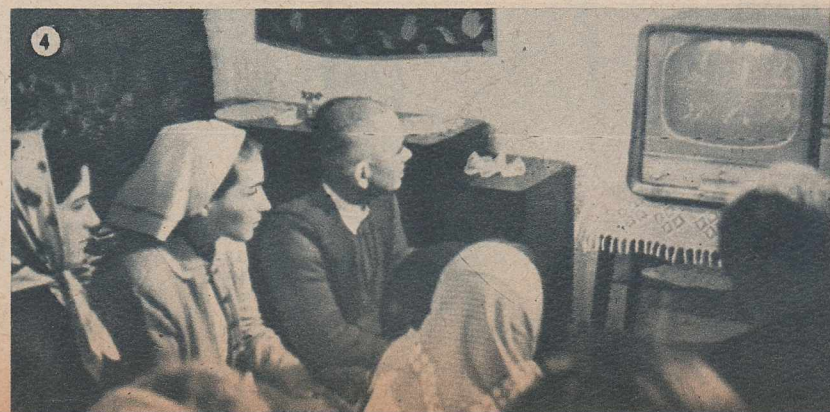

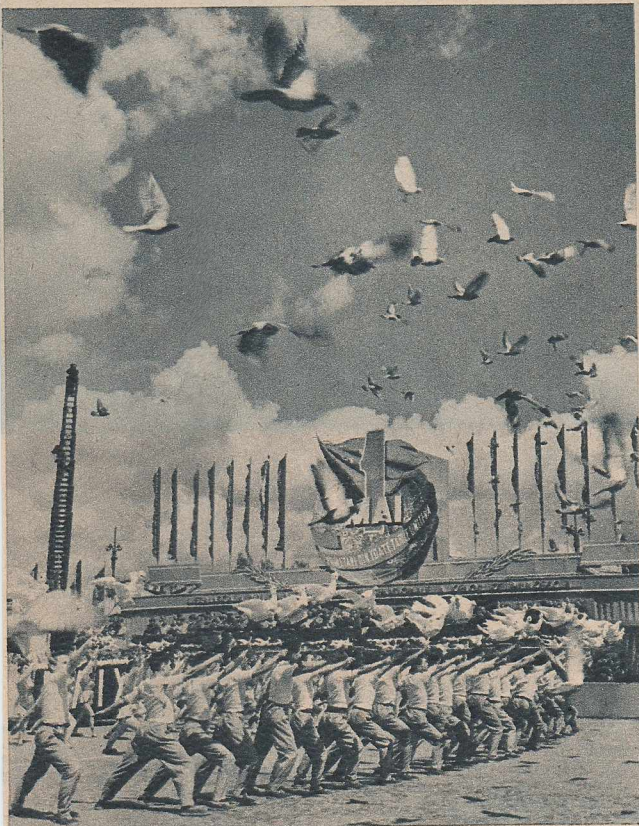
In unanimitate, într-o atmosferă de puternică însuflețire, cei peste 11000 de participanți la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale aprobă Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Retransmis de toate stațiile noastre de radio și televiziune, Raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej a fost urmărit cu cel mai viu interes în orașele și satele patriei: 1) Muncitorii portuari din Constanța. 2) Colectiviști din Săclăz, regiunea Banat. 3) Pe o stradă din București, în jurul unei mașini cu aparat de radio-recepție. 4) Colectiviști de la G.A.C. "V.I.Lenin" din Coșereni, raionul Urziceni.

1 MAI ÎN CAPITALĂ

FISA ȘARJEI

Nr. 9953

Citesc adeseori în ziare despre succesele siderurgiștilor noștri în elaborarea șarjelor de oțel.

Intrucît nu am avut pînă acum prilejul de a vizita o uzină siderurgică, aș dori ca revista dv. să mă ajute să cunosc acest proces.

Valeriu POPA

rihtulor cizmar la cooperativa meșteșugărească „Dunărea”, Oltenița

Fiecare lingou de oțel care părăsește Hunedoara poartă un număr. Acest număr corespunde cu o fișă din arhivele oțelăriei de la Combinatul siderurgic. Din fișă, din limbajul sec al cifrelor și din cel zvelt al graficelor, se poate reface, minut cu minut, povestea șarjei respective. Povestea este cam aridă pentru cel ce cercetează numai cantități, procente, temperaturi și ore. Ea capătă însă un caracter epic, dacă poți întrezări printre cifre și grafice pe oamenii care au luptat cu fiecare minut și procent, cu fiecare greutate neprevăzută, pînă să elibereze din pîntecul uriaș al cuptorului 400 tone de oțel clocotind.

Între munca oțelarului și cea a multor altor muncitori, chiar metalurgiști, ba chiar și siderurgiști, există mari deosebiri. Cînd un strungar, de exemplu, primește o comandă, i se dau toți parametrii și el lucrează de obicei în serie, piesă după piesă în aceleași condiții. La oțelari, lucrurile stau însă cu totul altfel. Fierul vechi, fonta lichidă, celelalte adaosuri cu care se încarcă cuptorul nu sînt totdeauna aceleași. Înăuntrul blindajului cuptorului se dezlănțuie forțe, temperaturi și reacții chimice uriașe, care îl fac pe neinițiatul care privește prin ochiul cuptorului să se gindească la vulcani, la infern, la Cosmos, la toate laolaltă. O șarjă rebut reprezintă multe sute

de mii de lei. A obține în acest condiții cît mai multe tone de oțel de calitate pe metru pătrat de vatră și zi calendaristică nu cere numai tehnică, ci și foarte multă experiență. Cu toate că tehnica modernă vine și la oțelărie cu un aport uriaș — mecanizarea operațiilor grele, automatizarea regimului termic etc. — totuși mai ales în perioada de afinaj și dezoxidare, în faza cea mai grea, calitatea oțelului de pînde foarte mult de îndemnarea și experiența oțelarului.

Prim-topitorul cînd privește în cuptor știe după culoarea oțelului dacă este „rece” sau „cald”. Cînd ia o probă, el vede după scînteii, în mod aproape exact, conținutul de carbon. După cum

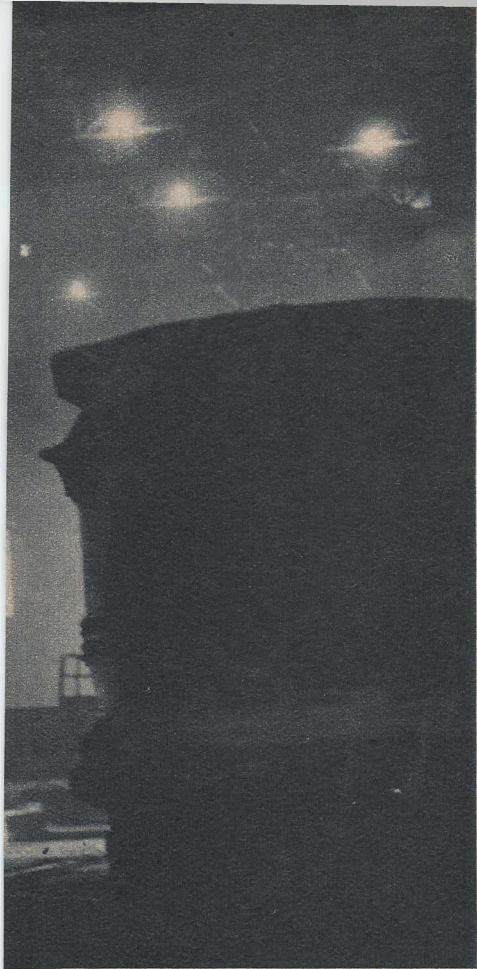
C. S. H.
C. T. C. OTELARIE

FISA ȘARJEI Nr. 9953

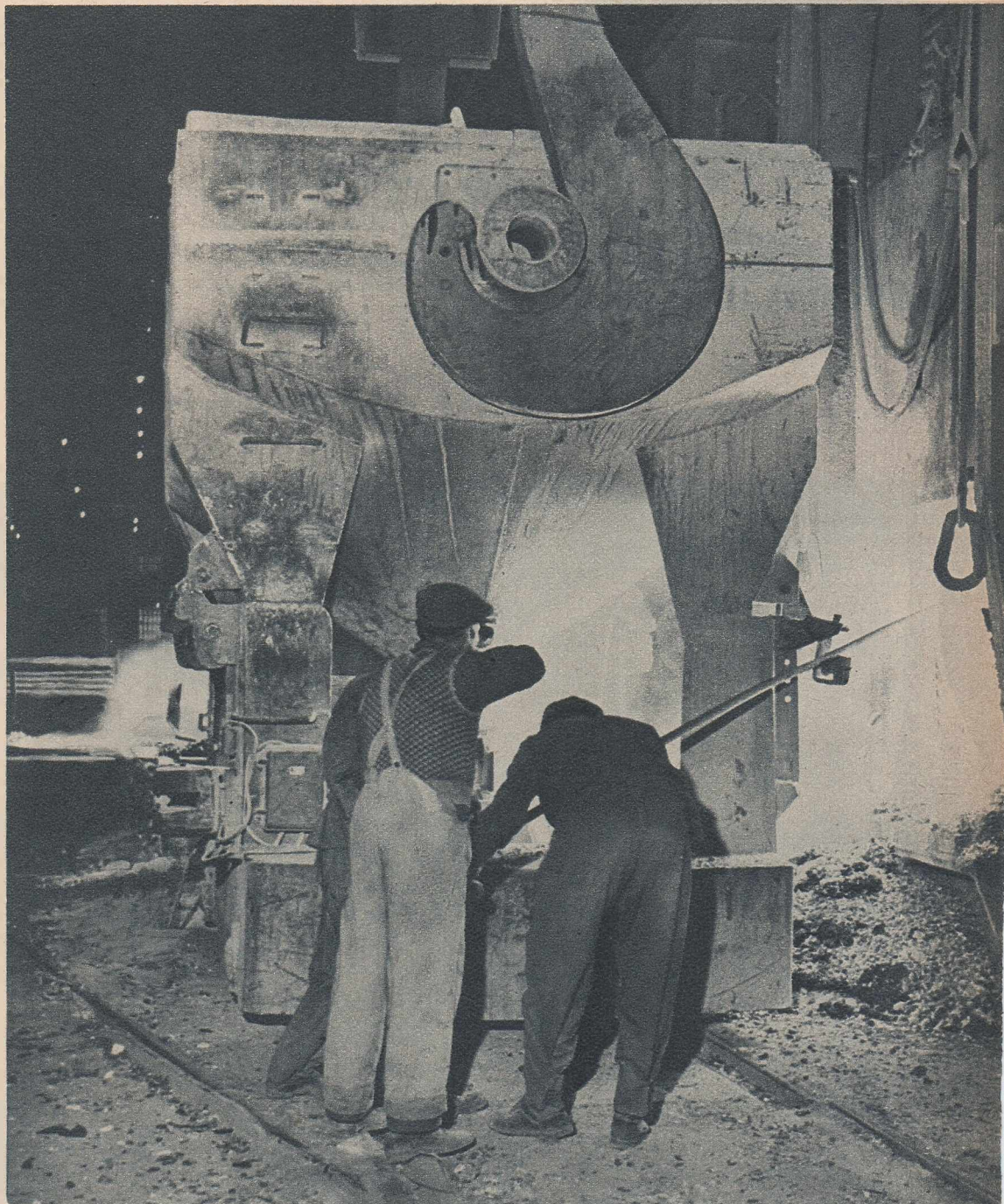
Obs. ELABORARE

Încărcătura	Ora	Kg.	Succesivitatea operațiilor	Ora	2,0	DIAGRAMA ARD
					1,9	
Fontă lichidă	9 ⁰⁰	200.000	Ajustarea	4 ⁰⁰	1,7	
• solidă	-	-	Incep. încălzirii	5 ⁰⁰	1,6	
• deșeu	-	-	Șifșitul încălzirii	7 ⁰⁰	1,5	
• veche	-	-	Incep. înc. fontei	8 ⁰⁰	1,4	
			Șifșitul înc. fontei	8 ⁰⁰	1,3	
			Șifșitul topirii	12 ⁰⁰	1,2	
Fier vechi	5 ⁰⁰	120.000	Evacuarea	15 ⁰⁰	1,1	
					1,0	
			Darea ajustării	0 ³⁰	0,9	
Sutașe		50.000	încărc.	2 ⁰⁰	0,8	
Deșeu		30.000	înc. fontă	30 ⁰⁰	0,7	
Sapa		20.000	topirii	4 ⁰⁰	0,6	

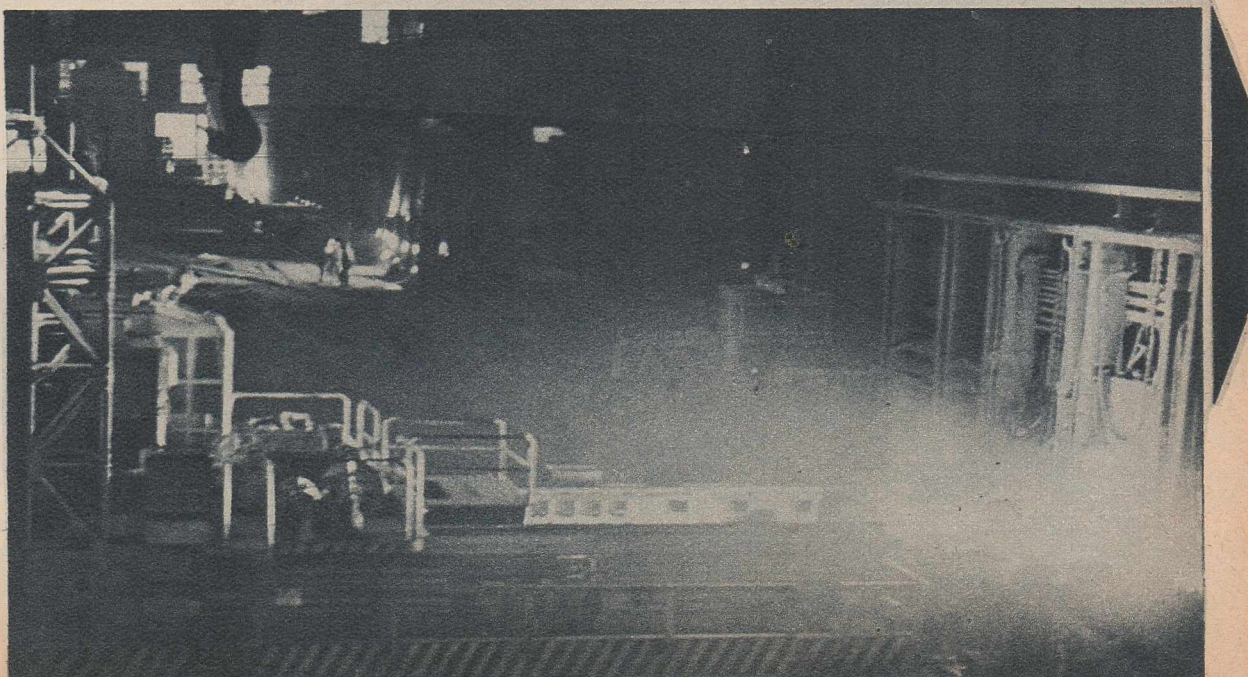
Începe elaborarea unei noi țarje. Mai întâi se ajustează cuptorul prin aruncare de dolomită calcinată. ↓

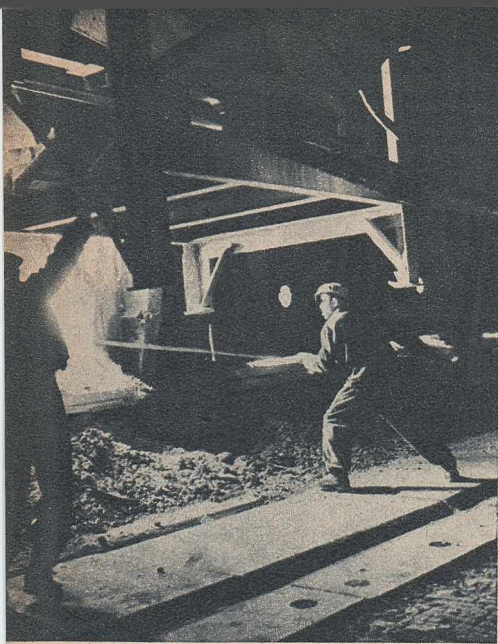
↑
Pe platforma de elaborare a oțelului, în fața cuptoarelor, întotdeauna este forfotă mare, zgomot și contraste de lumină și umbră.

4	Sch. I	Data 05-04-1962
Program	OLT 35	Calit. rezultată OLT 35
Respons. cu elaborare		
Ing.	Bun Maxim	
Maistru	Sirca Tiberiu	
Teșitor	Opris Avram	
Contr.	Criste Nicolae	
OBS.		

→
Urlașă mașină de încărcare aruncă fier vechi și fontă pe vatra cuptorului.

După ce se termină încărcarea cu materiale solide, urmează o fază de încălzire a încălțurii pînă la aproximativ 1200°. În acest timp se confecționează prașurile false în ușa cuptorului.

se manifestă oțelul în lingotiera mică de probă, el își dă seama de gradul aproximativ de oxidare, iar după felul cum îi vine proba de la forjă, el poate determina cu aproximație cantitatea de carbon și de sulf.

În oțelărie oamenii învață să cunoască oțelul și, în luptă cu el, oțelul îi învață să se desăvîrșească pe ei ca oameni. De aceea, la Hunedoara „oțelar“ are un conținut deosebit; tocmai pentru că și școala oțelului este și ea deosebită.

Oțelarul cunoaște cel mai bine caracteristicile oțelului pe care îl face. El știe ce trebuie la „Republica“ în București, la laminorul de la Roman, la Uzina de tractoare din Brașov și în cîte alte locuri.

De aceea oțelarul este mai sever cu el însuși și cu tovarășii lui. Prim-topitorul care apare pe fișa șarjei noastre — Avram Opreș — spunea: „În primul rînd să luptăm noi pentru eliminarea tuturor deficiențelor noastre“.

Din 1948 — de cînd Opreș, unor țărani săraci din păr Orăștiei, a venit la Hunedoara — și pînă azi, cînd comunist Opreș îmblinzește oțelul, m s-a schimbat uzina și mult schimbat și el. Două școli, șco partidului și școala oțelului, i dat lui Avram Opreș conștiinței puterii și răspunderii lui, c se întind departe, dincolo granițele combinatului.

Fotoreportaj de Eugen IAROV

Prin rîna instalată în ușa cuptorului se deșartă oalele de 80 de tone fontă lichidă.

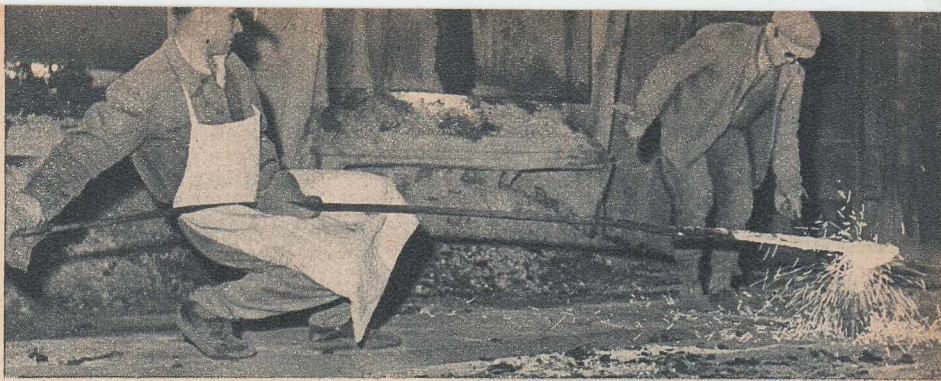

←
În cuptor oțelul începe să fiarbă. Dînd cel mai potrivit regim termic, prim-topitorul urmărește terminarea fierberilor locale, ca să poată trece la afinarea șarjel cu minereu și eliminarea impurităților o dată cu zgura.

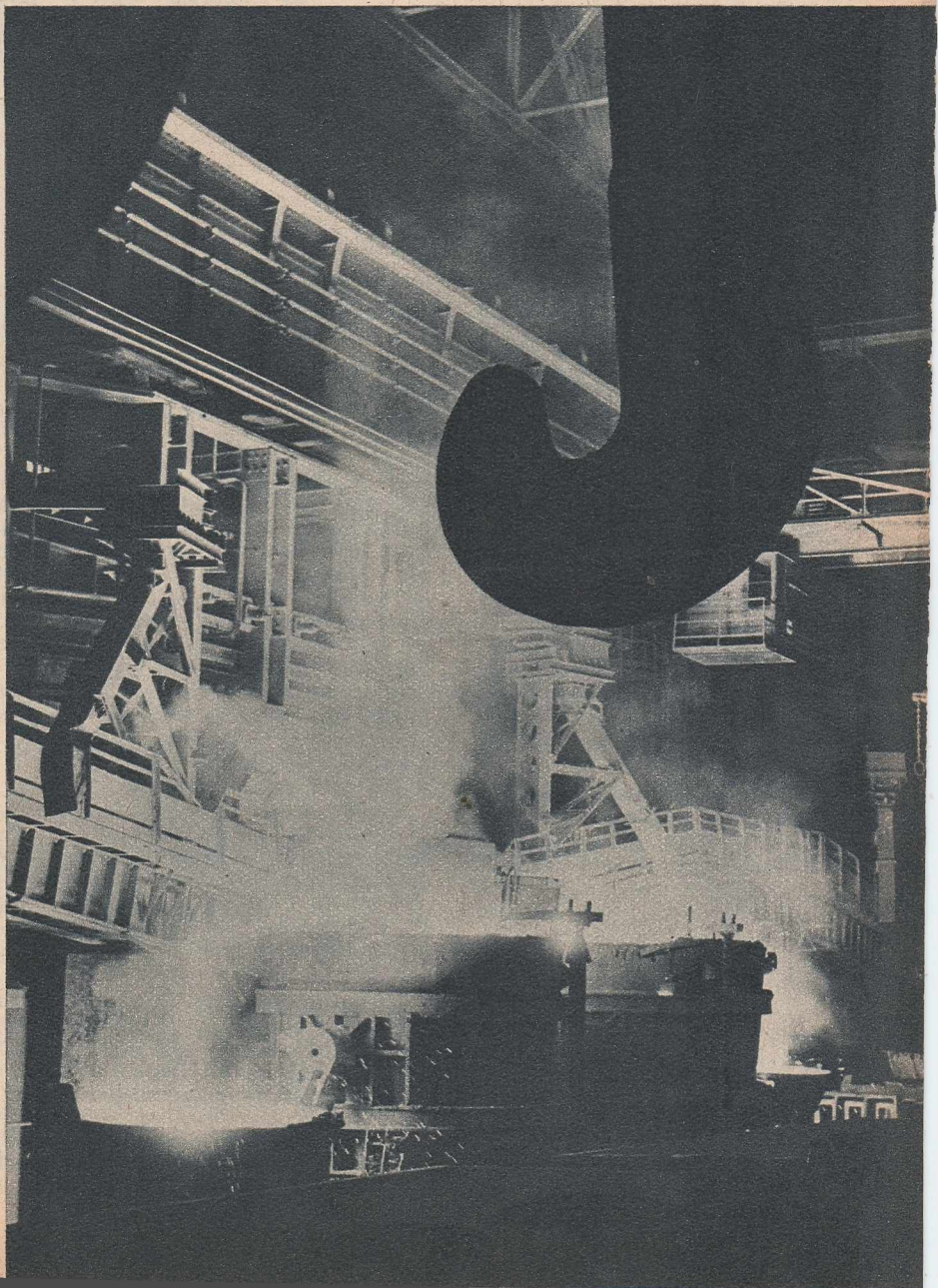
→
Din timp în timp se iau probe cu lingura, pentru a determina conținutul de carbon, sulf, mangan etc.

→
Sticarul a primit ordinul: „Dă-l drumul!”

Laboratorul a găsit compoziția oțelului conformă cu calitatea care trebuie elaborată.

...și 400 de tone de oțel clocotind se revarsă din cuptor în două oale imense, prilejuind un spectacol feeric de foc, fum și scintei.

Profesorul Vasiliu făcu o pauză și-și turnă un pahar cu apă. După ce bău o înghițitură spuse:
— Vă voi citi acum traducerea câtorva din însemnările astronautilor plecați de pe planeta Etermal, care par extrase din jurnalul de bord.

Țin să vă reamintesc că aceste însemnări le-am găsit imprimate cu biocurenți pe un cilindru de cristal. Mașinile noastre electronice au putut descifra și traduce textul și totodată transforma noțiunile de distanță, de timp și altele, folosite de ființele de pe Etermal, în noțiuni de-ale noastre, terestre.

Notițele sînt scurte, aproape identice în formă, conținînd rezultatele calculelor astronomice, mențiuni despre comportarea sistemului de propulsie și a aparatului științific, observații vizuale asupra unor corpuri cerești. Din cînd în cînd, astronautii însemnau și întîmplări mărunte despre felul cum își petreceau timpul. Iată un exemplu:

„Am ajuns astăzi la jumătatea drumului. A fost prilejul unei mici festivități—Itornal a cîntat, iar eu am recitat din versurile poetului Akintal. Înainte de a ne culca am comunicat cu cei de pe Etermal. Ne-au transmis felicitări și ne-au urat succes și de acum înainte. Am fost cu toții emoționați. Ca de obicei, contactul direct cu patria ne-a dat puteri și un nou imbold pentru atingerea scopului nostru“.

— Felul de a raționa al etermalienilor nu se deosebește cu nimic de cel al oamenilor de pe Pămînt—observă Tudor. Dacă manuscrisul n-ar fi fost redactat în această scriere ciudată, l-am putea atribui unor cosmonauți din orice regiune a planetei noastre.

— Condiții asemănătoare pot duce la evoluții asemănătoare. De bună seamă că pe Etermal noi, oamenii, ne-am simți la fel ca pe Pămînt—spuse Zarea.

— În linii mari, aveți dreptate. Profesorul Vasiliu surise din colțul buzelor și adăugă: Totuși nu vă pripiti. Veți vedea în dată ce urmări pot avea „micile“ deosebiri ale condițiilor de viață. Dar mai bine ascultați ce notează Ursabal:

„Marte, planeta pe care au trăit cîndva strămoșii noștri, pare un imens disc crescut de răni adînci, sîngerinde. E mult mai mică decît Etermal și pe jumătate acoperită cu o pojghiță subțire de gheață. Se zăresc întinse pustiuri presărate de o vegetație scundă, de tip inferior, colorată în roșu, singura care a fost în stare să reinvie după marea catastrofă.

Iată și sateliții artificiali. Pe cel mai mic, pe Deimos, se afla tezaurul. Ne punem mereu aceeași întrebare: vom izbuti oare să ne îndeplinim misiunea? Răspunsul vine ferm, fără șovăire: o vom face, căci sîntem hotărîți să luptăm pînă la cea din urmă licărire a vieții“.

„Sînt îngrijorat. Pînă la Deimos nu au rămas decît 500 000 de kilometri, dar cu sistemul nostru de propulsie se petrece ceva. Din cînd în cînd se aude un zgomot straniu. Am făcut împreună cu Adipal o verificare electronică riguroasă. Rezultatele nu arată

nimic deosebit. Totuși, presimt primejdia!“

„Temperatura în camerele de ardere este cu 10-15 la sută mai mare decît cea normală. Astăzi, pentru prima dată, avertizoarele noastre individuale au dat alarmă: radiațiile au pătruns în cabină. Am controlat de îndată planșeele de protecție și instalația de dezactivare a deșeurilor. Nu existau fisuri în blindaj și nici vreo altă avarie. Dar în camera reactoarelor, radioactivitatea a crescut peste limita maximă admisibilă pentru care este calculată etanșeitatea.

Am dispus și examinarea încăperii care se mărginește cu reactorul și am tîmplut-o cu absorbon, gazul care reține radiația.

Pentru orice eventualitate, deși organismul nostru nu este încă amenințat de boala actinică, am împărțit pastile antiradioactive. Ele previn îmbolnăvirea sau vindecă maladia, chiar dacă este într-un stadiu înaintat“.

„Temperatura din camera reactoarelor crește neîncetat! Am încercat să comunic prin radio cu cealaltă astronaută—«Visul»—dar n-am izbutit. Tovarășii noștri nu ne răspund.

Bănuiesc că avaria se datorește unei erori de calcul în stabilirea regimului de funcționare pe timp îndelungat. În acest caz, și pe cea-

laltă rachetă situația trebuie să fie aceeași, dacă nu și mai gravă. Poate greșesc! Ce n-aș da să știu că mă înșel.

Am vorbit deschis cu Adipal și cu Itornal și împreună am hotărît următoarele:

Să ne străduim să stabilim legătura cu «Visul» pînă ce vom ajunge în imediata apropiere a lui Deimos. «Speranța» nu se va apropia de satelit, deoarece, în situația noastră, o ațerizare și o decolare sînt aproape cu neputință fiindcă riscăm să contaminăm satelitul.

În ultimele opt ore temperatura a mai crescut! De pe navasoră, nici o veste“.

„Ne rotim în jurul lui Deimos. Adipal a plecat singur, într-un costum autopropulsat. Va depune pe satelit un mesaj biotelex adresat echipajului «Visului». Dacă tovarășii noștri sînt teferi, dacă racheta lor e nevătămată, mai degrabă sau mai tîrziu vor ajunge pe satelitul marțian.

Situația noastră este critică. Dacă temperatura va continua să crească în același ritm, peste cel mult 72 de ore reactorul va exploda.

Așteptăm reîntoarcerea lui Adipal și apoi ne vom îndrepta cu viteză maximă spre Pămînt. Este singura noastră scăpare!“

„Adipal a terminat de povestit

despre Deimos, despre minunățiile de acolo. Aș fi dat jumătate din anii mei de viață dacă aș fi putut arunca măcar o privire în sălile muzeului strămoșilor mei. Acum ne îndreptăm către Pămînt. Fără să mă gîndesc la starea reactorului, am imprimat pilotului electronic programul A-6, de accelerare forțată.

«Speranța» parcă s-a smucit din loc și, în cîteva zeci de minute viteza a crescut cu mai bine de o treime.

După calculele mele, avem șanse să atingem Pămîntul.

Adineauri, în difuzorul aparatului de recepție s-a auzit semnalul de apel. Ne-am repezit ca scoși din minți și ne-am pus căștile. Era într-adevăr «Visul».

Așa cum am presupus, și reactorul lor se autodistruge.

Doar că la ei procesul decurge mult mai rapid. Vom ajunge oare la timp pe planeta salvatoare?“

„Pămîntul e sub noi, înfășurat într-un văl diafan, albastrui. Dar cui îi e acum gîndul să admire frumusețile peisajului? În cel mult patruzeci și cinci de minute se va produce explozia. Ținînd seama de viteză în regim de frînare, ne-ar trebui 63 de minute ca să atingem suprafața planetei. Cifrele spun adevărul și eu o știu cel mai bine. Dacă vom coborî la mai puțin de 100 km, vom sări cu baloanele. Ne vom salva

TREI DIN ALTAİR *

de Radu NOR

Ilustrație de Marcel CHIRNOAGĂ

iața, dar ce folos? Misiunea tot-o vom putea îndeplini! Sau poate... cu sprijinul locuitorilor ămintului, dacă pe această planetă există ființe capabile să ne jute“.

„Racheta nu poate fi oprită în nici mersul încetinit. De aceea, costumele autopropulsate nu sînt utilizabile. Adipal și Itornal repară baloanele de salvare. Sînt niște saci mari din masă elastică străvezie, în care-ți streșori trupul.

După părăsirea navei și o călătorie liberă de cîțiva kilometri, într-un rezervor pătrunde norșan concentrat, umplînd balonul. În interiorul lui stai ca într-o boajă de ou, pînă cînd ajungi pe sol.

Am înregistrat cu biotelexul un mesaj către locuitorii Pămîntului, pe care l-am expediat cu una din micile noastre rachete-sondă. În cîteva secunde voi de-lansa sistemul de catapultare“.

„Am ajuns pe Pămînt! Sîntem în viață și teferi! Am părăsit nava în ultimul moment. Mai rămădam liber, iar baloanele încă nu se umflaseră, cînd din trupul «Speranței» a izbucnit o flacără albă, cu margini purpurii. Apoi nava s-a preschimbă într-un bulgăre inform de jărătic; în cele din urmă, în locul ei pe cer a apărut o ciupercă neagră, stranie la înfățișare.

N-a rămas nici o urmă! S-au spulberat și «Speranța», și «Visul».

Echipajul celei de-a doua nave a pierit, iar noi nu vom mai revedea niciodată scumpul nostru Eternal“.

„Cît de mult seamănă Pămîntul cu planeta noastră! Munții sînt mai puțin înalți, apele mai largi și mai adînci, vegetația mai puțin viu colorată, dar peisajul îți este familiar și nicidecum apăsător, așa cum ne așteptam. Stăm de vorbă și făurim planuri. Itornal spune că pe-aici trebuie să existe oameni care ne vor putea ajuta. Cred că are dreptate. Am văzut drumuri, poduri de lemn, lanuri cu plante cultivate. Hrană se găsește din belșug, dar aerul este prea dens pentru plămîni noștri. Trebuie să-l respiri puțin cîte puțin, altfel îți umple dintr-o dată pieptul și te amețește.

Ne-am construit o colibă în care ne vom petrece noaptea. Mîine ne vom duce în căutarea oamenilor“.

„Nu putem respira în voie. Sîntem obligați să purtăm tot timpul globurile, deși rezerva noastră de aer ajunge pentru cel mult 3-4 zile. Trebuie să întîlnim pe locuitorii Pămîntului, singurii care ne pot ajuta. Am văzut de departe o așezare omenească și am vrut să ne ducem acolo. Adipal s-a opus și m-a convins și pe mine. Trebuie să fim prevăzători. Nu știm nimic despre

aceste ființe, despre gradul lor de civilizație, despre firea și obiceiurile lor“.

„În sfîrșit, i-am văzut. Erau doi: un tînăr și un vîrstnic. Sînt foarte mici de statură și subțirei, îmbrăcați în haine groase de blană. Capetele lor sînt de asemenea acoperite de păr; la cel bătrîn, părul acoperă și partea de jos a feței.

N-am putut vorbi cu ei, căci îndată ce ne-au zărit au luat-o la fugă. Bănuiesc că ceea ce i-a speriat sînt globurile noastre. Va trebui să ne apropiem fără ele, deși respirația într-un rîstimp mai mare de 2-3 minute e de-a dreptul imposibilă“.

„Nu există nici o licărire de speranță! Nici de a ne întoarce vreodată, nici de a trimite pe Eternal tezaurul de artă și cultură al vechilor marțieni, aflat pe Deimos. După golirea rezervoarelor de aer ne vom prăpădi și osemintele noastre vor rămîne pe veci pe această planetă nepriemitoare!

Oamenii de pe Pămînt sînt buni și ne-ar ajuta cu dragă inimă, dar n-o pot face. Ei trăiesc o viață cum au trăit-o de mult strămoșii noștri. Nu au descoperit încă forța aburului și, firește, nici energia electrică sau atomică. Zborul prin atmosferă este socotit vrăjitorie. Cît despre călătoriile cosmice, pentru ei acestea sînt de domeniul basmelor și al legendelor. Ei spun că trăiesc în anul 1436. Am sosit, din păcate, cu 5-600 de ani prea devreme“.

„Presiunea atmosferică este pe planeta aceasta mult mai mare decît pe Eternal. Cînd ne scoatem globurile, aerul ne pătrunde în plămîni cu forța unui torent. Am încercat să ne obișnuim, rămînd cu fața descoperită un timp din ce în ce mai lung. N-am reușit. Procesul de adaptare cere de bună seamă luni sau poate ani.

Tovarășii mei o duc mai rău decît mine. Adipal nu suferă numai din pricina respirației; la el presiunea sporită are repercusiuni asupra întregului organism. Umblă încovoiat, ca și cînd ar căra în spinare o povară grea. Itornal se plînge de dureri de cap, de oboseală; fiecare pas, fiecare mișcare îi cere mari eforturi. Desigur că și asupra mea atmosfera aceasta densă își face încetul cu încetul efectul. Sînt totuși vioi, lucid și capabil să judec calm situația. În căutarea unei soluții, mi-am amintit că pe Eternal aerul de munte este mult mai rar decît pe șes. Pe piscurile cele mai înalte, el este de-a dreptul nerespirabil, lucru confirmat de alpinisti, care se văd siliți să folosească măști de oxigen. De ce aici lucrurile nu s-ar petrece aidoma? Organismul nostru are nevoie de un aer mai rar,

pe care-l vom găsi poate pe creste.

În ciuda stării lor, Adipal și Itornal au consimțit să mă însoțească. Mîine în zori pornim spre lanțul muntos care se profilează în zare“.

„Am mai întîlnit pămînteni. Acum nu se mai tem de noi, cu toată statura și cu tot echipamentul nostru care, la început, li se păreau înfricoșătoare. Ne înțelegem cu ajutorul biotelexului, aparatul care transmite direct, de la individ la individ, curenții creierului și aflăm o seamă de lucruri curioase.

Muncesc din zori și pînă seară, dar rodul muncii nu le aparține. Copiii lor nu merg la școală și adesea nu au cu ce să-și astîmpere foamea. Acest lucru nu-l pot pricepe, căci pretutindeni se văd ogoare, pomi doldora de rod, cirezi de animale.

Urcușul e anevoios. Simt și eu o sîrșeală cumplită. Membrelor mi sînt ca de plumb, ochii cu greu îi țin deschiși. Din cînd în cînd ne oprim, ne așezăm pe cîte o piatră și ne tragem răsufllarea. Adipal e vlăguit. Merge impletindu-se, se împiedică și cade la pămînt. Îl ridicăm și-l ducem în brațe pînă-și revine. Nici Itornal nu mai rezistă mult, dar și pe mine mă părăsesc puterile. Trebuie, stringînd dinții, să ajung cu orice preț pe pisc! Nu țin la viața mea, aș da-o bucuros dacă aș ști că-mi pot atinge țelul!“

„Sîntem în sfîrșit pe virful celui mai înalt munte din cîți se văd de jur-împrejur. Și asta numai datorită pămîntenilor. Ultima parte a drumului ei ne-au purtat pe niște țărni făcute din crengi impletite. Ne-au lăsat în vecinătatea unei peșteri, în care de bine de rău ne putem adăposti. Cobori o pantă abruptă și ni-merești într-o firidă îndeajuns de spațioasă pentru trei culcușuri. În imediata apropiere se află o rîpă plină de taine. Dacă n-aș fi atît de slăbit, m-aș duce s-o explorez. Dar în starea mea nici nu poate fi vorba de așa ceva.

Ne-am întins pe stîncă căptușită cu mușchi ca într-un pat moale și confortabil și ne-am odihnit. Trezindu-ne, am făcut prima încercare de a scoate globurile. Am putut respira în voie aproape un minut.

E un lucru îmbucurător care ne dă noi speranțe“.

„Decepția a fost cumplită! După o ușoară ameliorare, totul e la fel ca înainte. Diferența neînsemnată de presiune nu are asupra noastră nici un efect. Tovarășii mei sînt într-o permanentă stare de somnolență, incapabili să facă vreo mișcare. Stau culcați, cu ochii închiși, cu buzele desfăcute, avizi să soarbă resturile de oxigen din tuburile lor. Ultimele rezerve au fost aproape consumate. Nu știu dacă aerul mai ajunge pentru două-trei ceasuri. Apoi va veni sfîrșitul!“

„Am rămas singuri! Mai întîi a murit Itornal și, ceva mai tîrziu, Adipal. Nu-mi vine să cred că lîngă mine zac trupurile lor neînsuflețite. Adipal, mereu veselul, exuberantul Adipal, și Itornal, tînărul cu mintea ageră și cu judecata matură de om împovărat de ani.

Știu că nu mi-a mai rămas mult de trăit. Mă tirăsc pînă la gura peșterii și privesc cerul. Undeva, la bilioane și bilioane de kilometri, e Eternal, sînt ființele dragi care se gîndesc la noi și ne așteaptă.

Nu ne-am putut duce la capăt misiunea! Poate o vor face într-o zi strănepoții noștri, cu sprijinul pămîntenilor. Peste veacuri, cînd aceștia își vor fi scuturat jugul ce le apasă grumazul, cînd vor trăi liberi cum trăim noi, vor învîta să-și făurească aripi. Se vor înălța mai întîi timid la cîțiva metri deasupra pămîntului, apoi din ce în ce mai sus și mai departe. Vor ajunge pe Lună, pe celelalte planete ale sistemului solar, apoi în alte sisteme planetare.

În expedițiile lor vor poposi, poate, și pe Eternal și vor istorisi acolo despre „primii trei“: despre Adipal, Itornal și Ursabal, care n-au lăsat nimic neîncercat în dorința lor arzătoare de a-și face datoria.

Ori de cîte ori mă urc spre gura peșterii, simt cum mă părăsesc forțele. Nu mai pot rezista! Presimt că mă voi prăbuși în adîncul prăpastiei, unde trupul meu se va zdrobi de stînci. Nu vreau, nu trebuie să mor pînă nu isprăvesc aceste rînduri. Ele sînt destinate locuitorilor Pămîntului din secolele următoare. Lor mă adresez cu rugămîntea să împlinească ultima dorință a unui muribund, ceea ce pe Eternal e o datorie sfințită.

Pămînteni!

Cînd veți avea nave cosmice puternice, capabile să străbată zeci de ani lumină, îndreptați-vă spre constelația Vulturului. În jurul unei stele din stelele ei, steaua Altair, se rotește planeta pe care noi o numim Eternal. Coboriți fără teamă pe suprafața ei. Veți găsi o lumă asemănătoare lumii voastre, cu oameni buni și inimoși care vă vor întîmpina ca pe frații lor.

Spuneți-le că pe Deimos tezaurul strămoșilor lor stă neatins și așteaptă să fie adus în noua patrie a marțienilor. Spuneți-le să nu se teamă de greutăți și de primejdii, să nu se descurajeze din pricina nereușitei expediției noastre.

Ceea ce n-au putut înfăptui primii trei de pe «Speranța» și nici cei de pe «Visul» e la îndemîna lor.

Îi chem pe cei cu inimile înflăcărâte, pe cei ce-și iubesc patria, să zboare spre Deimos... Izbînda va fi a lor!“

* Fragment din romanul cu același titlu, în pregătire la Editura Tineretului.

DRUMUL „PRAVDEI“ LENINISTE

un jubileu glorios

Am în față câteva ziare de format mic. Pagini îngălbenite de vreme. Păstrez cu sfințenie, ca pe lucruri dragi, foile acestea. Pe primul ziar stă scris:

„Pravda“
Cotidian muncitoresc
Nr. 1. Duminică, 22 aprilie 1912.
Preț 2 cop.“

În amintire îmi revie acea noapte de 21 spre 22 aprilie petrecută în tipografia inginerului Berezin din strada Ivanovskaia. Se tipărea primul număr al „Pravdei“. Sub ochii mei rotativa înghitea hîrtia și scotea foile proaspăt tipărite ale ziarului mult așteptat.

Crearea „Pravdei“ a fost precedată de o uriașă muncă organizatorică și agitatorică a partidului nostru. La sfîrșitul anului 1911 și începutul lui 1912, în paginile ziarului săptămînal bolșevic „Zvezda“ se dezbătea cu înflăcărare problema fondării unui cotidian muncitoresc de masă. Cei mai mulți sprijineau ideea scoaterii unui ziar muncitoresc legal. Ei susțineau că un astfel de cotidian este necesar clasei muncitoare.

La redacția ziarului „Zvezda“ începură să sosească fonduri adunate de muncitori prin subscripții. Șuvoiul subscripțiilor creștea din zi în zi.

Începură să se agite și menșevicii — lichidatori care voiau să culeagă ei roadele campaniei duse cu succes de bolșevici. Camuflîndu-se sub masca imparțialității, ei voiau să creeze, sub steagul unui ziar „în afara fracțiunilor“, un organ al partidului liberal, reformist.

... Dar, în ciuda tuturor eforturilor, menșevicii n-au izbutit să taie drumul „Pravdei“. În ajutorul ziarului muncitoresc marxist s-au ridicat numeroase comitee sindicale, cluburi și organizații muncitorești legale; acțiunea a găsit și sprijinul biroului ilegal al Uniunilor sindicale din Petersburg.

Și iată că s-a născut „Pravda“, primul ziar muncitoresc legal de masă din Rusia țaristă. V.I. Lenin vedea în aceasta o expresie a conștiinței, a energiei și a unității muncitorilor ruși.

În jurul „Pravdei“ s-a unit detașamentul membrilor de partid leniniști. Ziarul „Pravda“ a educat o armată puternică de cores-

pondenți muncitori, luptători curajoși pentru cauza clasei muncitoare.

Ziarul arăta că și în Rusia autocrată este posibilă lupta împotriva capitaliștilor, că și grevele mici se pot transforma într-o largă mișcare politică.

Aș vrea să amintesc cum răspîndeau muncitorii ziarul lor preferat. La Petersburg, în întreprinderi, de acest lucru se ocupau grupuri de cîte trei-cinci muncitori. În aceste grupuri intrau de obicei membri de partid, corespondenți muncitori. Ei adunau notele și corespondențele muncitorilor pentru „Pravda“ și tot ei mergeau la tipografie după ziare.

Difuzorii „Pravdei“ dădeau dovadă de multă prezență de spirit și chiar de ingeniozitate. În anul 1913 s-au făcut arestări în masă. În fiecare celulă a secției de poliție Spasski din Petersburg se aflau cîte 15-20 de arestați. Și totuși „Pravda“ le parvenea. Tovarășii noștri izbuteau să le transmită ziarul, introducîndu-l ghemotoc în pîne. Sau iată cum ajungea ziarul la Kronstadt: cițiva tineri, dintre care unul cu armonică, plecau cu vaporul. Cui să-i treacă prin minte că în burduful armonicii se afla ascuns un teanc de ziare?

Multe amintiri scumpe inimii sînt legate de „Pravda“. Noi, vechii pravdiști, urmărîm cu nespusă bucurie înflorirea „Pravdei“ leniniste, creșterea fără precedent a întregii prese bolșevice. Într-o jumătate de veac, micul ziar, creat prin eforturile eroice ale clasei muncitoare, a devenit unul dintre cele mai mari ziare din lume, un cotidian al cărui tiraj depășește 6 milioane de exemplare.

Tirajul „Pravdei“ a crescut și crește vertiginos. Dacă la 22 aprilie (5 mai) 1912, cînd a apărut primul număr al ziarului, au fost scoase 60 mii de exemplare, în 1917 numărul lor a crescut la 200 mii, în 1931 la peste 1 milion, în 1940 la 2 milioane, iar în 1955 la aproape 5 milioane. Azi pentru tipărirea unui singur număr se consumă pînă la 250 tone de hîrtie.

În afară de Moscova, „Pravda“ se tipărește acum în 22 orașe ale Uniunii Sovietice. Matrițele sînt expediate cu avionul de la Moscova spre cele mai îndepărtate puncte ale țării.

„Pravda“ este citită azi pe toate continentele, în toate țările lumii. Din paginile ei răzbat cu tărie ideile înaintate ale epocii, cadenta vie a comunismului în marș. Înfăptuirea istoricelor hotărîri ale Congresului al XXII-lea al P. C. U. S. se reflectă ca într-o imensă oglindă în „Pravda“ leninistă, al cărei glas se face auzit în lumea întreagă.

(Text prescurtat din „Pravda“)

B. I. IVANOV
membru al P.C.U.S. din 1906

Nr. 1 din 22 aprilie (5 mai) 1912 al ziarului „Pravda“.

Zilnic pe adresa redacției „Pravda“ sosesc aproximativ 3000 de scrisori.

Centrul oraşului George-
town — capitala Guya-
nei Britanice.

P

e o mică scenă din America de Sud, „Colonial Office“-ul britanic a prezentat, acum câteva luni, încă o dramă din repertoriul proaspăt al neocolonialismului. Spre marelui regret al autorilor și al regiei, nu s-au putut juca însă decât primele două acte; actori neprevăzuți în distribuție au împiedicat continuarea spectacolului, zădărnici tocmai deznodământul minuțios pregătit de organizatori.

SCENA ȘI LOCUL ACȚIUNII se cunosc: Georgetown, capitala Guyanei Britanice — singura colonie engleză de pe continentul sud-american.

REGIZOR: colonialismul (în speță — cel englez, în asociație cu cercuri financiare americane interesate).

INTRIGA: foarte simplă și foarte desuzitată în acest gen de drame. Se pun la cale dezordini care trebuie să dovedească, desigur, că poporul nu este încă destul de matur ca să se poată autoadministra. Puterea colonială intervine prompt și grijuliu pentru restabilirea „ordinii“, amintind sine die acordarea independenței cerute de popor.

ACTORI: marionete gata oricând să servească interesele metropolei, ca și pe cele ale cercurilor de afaceri americane cu care conlucrează și de la care au o infimă cotă parte la împărțeala marelui profit.

Totul a început — se știe — potrivit caletului de regie. S-a încercat răsturnarea guvernului legal, condus de Cheddi Jagan, liderul Partidului Popular Progresist, care pentru a treia oară în decurs de opt ani a raportat victoria în alegerile din toamna trecută. Au fost folosiți în acest scop adversarii politici ai lui Cheddi Jagan, după ce un atentat la viața acestuia nu reușise. Tulburările de la Georgetown — soldate cu câțiva morți, mulți răniți și pagube materiale evaluate la 10 000 000 lire sterline — au atras, potrivit planului, intervenția imediată a trupelor britanice, dar nu au dus la rezultatul scontat — răsturnarea guvernului Jagan. Ceea ce n-a fost însă de natură a-l opri pe guvernatorul englez al coloniei să preconizeze aminarea acordării independenței...

ÎN CĂUTAREA FABULOSULUI ELDORADO

Cu aproape patru secole în urmă, unul din favoriții reginei Elisabeta, în căutare de noi teritorii pentru coroana britanică, organizează o expediție menită a descoperi legendara țară Eldorado, ținutul bogățiilor fabuloase, țara în care — cum spune legenda — fericirea oamenilor n-are margini și nici sfârșit. Amiralul acestei expediții, Sir Walter Raleigh, debarcă, după

multe peripeții, undeva pe coasta de răsărit a Lumii Noi, acolo unde trebuia să se găsească — potrivit legendei și cunoștințelor geografice ale vremii — mult căutatul pământ. Țărmlul atins era al continentului american de sud, iar Eldorado-ul visat era actuala Guyana Britanică.

Sir Walter Raleigh a fost însă dezamăgit. Pământul pe care pusese piciorul nu era nici pe departe cel al făgăduinței. Nimic din ceea ce întinise nu justifica mirajul legendei. Pentru ca totuși expediția să nu rămână infructuoasă, favoritul Elisabetei dă ținutului descoperit numele de Virginia și încearcă — fără a reuși — o colonizare pînă în valea Orinocului.

Ceea ce n-a izbutit primul cuceritor încearcă în secolele următoare, cu mai

multe șanse de succes, francezii și olandezii, care fac la început „comerț“ cu triburile indiene, folosind bineînțelese metode tipic tilhărești, pentru ca ulterior să le acapareze pământurile pe care vor crea plantații de trestie de zahăr și tutun. Țara dovedindu-se totuși bogată, cuceritorii și-o smulg unul din mîna celuilalt. La începutul secolului al XIX-lea imperiul britanic ajunge din nou în stăpînire teritoriul descoperit de Sir Walter Raleigh. Punctul de atracție îl constituie plantațiile de trestie de zahăr, iar mai tirziu zăcămintele minerale, îndeosebi bauxita. Pentru a storce aceste bogății era nevoie de mîna de lucru — multă și ieftină. Sclavajul fiind în floare, corăbiile metropolei aduc fără încetare negri din Africa. Iar cînd sună ceasul

desființării sclavajului, locul robilor africani îl iau sclavii „liberi“ — coloniști aduși cu zecile de mii, pe bază de contract, din China, și mai ales din India.

TARA FRĂȚILOR BOOKER ȘI A BANCHERULUI MELLON

Ținutul dintre Amazon și Orinoc, purtînd numele de Guyana, e stăpînit de trei puteri coloniale: Anglia, Olanda și Franța. Guyana Britanică (214 970 km p), pe care Anglia a declarat-o în 1814 drept posesiune a sa, a devenit — în zilele noastre — în formă o posesiune anglo-canadiană și în realitate, una anglo-americană.

După un secol și jumătate de dominație străină, țara are o economie

Cheddi Jagan — prim-ministru al Guyanei Britanice și liderul Partidului Popular Progresist.

tipic colonială, întemeiată pe sistemul monoculturii. Se cultivă aproape exclusiv trestia de zahăr — fiindcă așa cer interesele marilor plantatori. Puținele suprafețe cultivate cu orez reprezintă singurul sacrificiu la care au consimțit colonialiștii, fiindcă și populația trebuie cit de cit hrănită... Agricultură se poate practica doar pe o îngustă fișie de-a lungul coastei Atlanticului, căci cea mai mare parte a suprafeței țării e ocupată de jungla tropicală.

Plantațiile de trestie de zahăr și întreprinderile prelucrătoare ale acestor avuții aparțin unui singur stăpîn — trustului englez „Booker Brothers” („Frații Booker”), care monopolizează de fapt și întregul comerț exterior al Guyanei Britanice. În schimb, bogățiile subsolului, și în primul rînd zăcămintele de bauxită (Guyana Britanică deține locul al doilea pe piața mondială capitalistă la exportul de bauxită), aparțin capitalului american. „Demarara Bauxite Company”, care exploatează bauxita din Guyana Britanică, este o societate canadiană legată de compania „Alcoa”, aflată în mîinile grupului financiar Mellon (S.U.A.), și de compania „Reynolds”, tot americană.

Guyana Britanică mai posedă și alte comori în subsolul ei bogat: diamante, aur, metale rare. În ultimii ani a început o intensă exploatare a minereului de mangan — încăput de asemenea pe mina capitalului american.

Pentru monopolii englezi și americani, Guyana Britanică nu reprezintă decît o sursă de uriașe profituri. Iată de ce — în ciuda existenței unor mari avuții naturale — țara a rămas slab dezvoltată, iar populația (559 000 locuitori) duce o viață de lipsuri cumplite, consecință a inapoterii economice.

Structura populației este foarte eterogenă. Băstinașii, supuși unor condiții de exterminare de către colonialiști, nu mai reprezintă decît 3 la sută din totalul locuitorilor. Restul populației e alcătuit din descendenții sclavilor africani — negri — și din coloniștii aduși din India. Tocmai această componentă etnică servește colonialiștilor pentru a întreține în chip artificial zizania rasială între cele două populații de culoare.

ÎN LUPTA ÎMPOTRIVA DOMINAȚIEI STRĂINE

În primii ani de după cel de-al doilea război mondial, vîntul de libertate stîrnit de marea mișcare de eliberare a popoarelor a început să sufle și în valea Orinocului. În 1950, patrioți conștienți, indoeșbi indieni, au trecut la organizarea primului partid politic din țară — Partidul Popular Progresist — care se pronunță împotriva dominației străine. Liderul acestei mișcări politice — și el indian de origine — este dr. Cheddi Jagan, căsătorit cu o americană progresistă, Janet Jagan.

În 1953, în fața creșterii presiunii populare, metropola e nevoită să acorde coloniei o constituție. Au loc și primele alegeri pentru parlament. Partidul Popular Progresist, condus de dr. Cheddi Jagan, obține o victorie ce pune pe gînduri cercurile oficiale londoneze. Acest partid constituia prima forță organizată care se opunea puterii coloniale. Londra meditează la consecințele inevitabile și trece, curînd, la contraofensivă.

La mai puțin de cinci luni după victoria în alegeri a Partidului Popular Progresist, guvernul englez decide abrogarea constituției, dizolvarea parlamentului și trimiterea de nave de război și trupe britanice pentru... a face ordine

în Guyana Britanică. E lesne de bănuț în ce a constat „ordinea”. Stare de asediu, percheziții și arestări, culminînd cu aruncarea în închisoare a liderului politic Jagan și a altor fruntași ai Partidului Popular Progresist.

Lupta poporului n-a putut fi însă stăvilită. În alegerile următoare, din 1957, partidul lui Jagan a obținut din nou o mare victorie, cu toate că de data aceasta a avut de luptat și împotriva unei grupări scizioniste, creată cu sprijinul colonialiștilor și condusă de Forbes Burnham.

Obținînd formal puterea, prin cucerirea majorității în parlament, Partidul Popular Progresist nu o deținea încă efectiv, deoarece, potrivit constituției, puterea reală revenea tot guvernatorului britanic. În 1959, Londra e nevoită însă să cedeze presiunii crescînde a mișcării de eliberare, făcînd unele concesii, printre care și anularea dreptului de veto al guvernatorului față de hotărîrile parlamentului.

PENTRU INDEPENDENȚĂ

August 1961. Pentru a treia oară poporul din Guyana Britanică se prezintă la urne — și pentru a treia oară acordă încredere Partidului Popular Progresist. În lupta politică intervin, de data aceasta, două formații „opozitioniste”. E vorba de organizația scizionistă a lui Burnham, „Congresul Național Popular”, apărută în 1957, și de o nouă grupare artificială, „Forțele Unite”, înființată de un afacerist lipsit de scrupule, Peter Daguair, om de casă al monopoliiștilor americani.

În alegerile din august 1961, partidul lui Jagan obține 20 mandate, grupării lui Burnham revenindu-i 11 și celei a lui Daguair — 5.

Atît în campania electorală, cit și ulterior, lupta politică se dă în jurul

principalei revendicări a poporului din Guyana Britanică: obținerea independenței.

Către sfîrșitul anului trecut, guvernul britanic consimte. În sfîrșit, să ducă tratative, făgăduind chiar că va acorda independența Guyanei Britanice în mai 1962. Era doar o manevră tactică din partea colonialiștilor britanici. Socotînd totuși orientarea engleză o slăbiciune, Washingtonul dădea povește Londrei în privința imprimării unui alt curs evenimentelor din Guyana Britanică. „Teoreticește — scria «U. S. News and World Report» — Anglia ar putea desigur, ca și în 1953, să recîștige oricînd pozițiile pierdute, dacă autodeterminarea nu se justifică. Nimeni nu o crede însă în mod serios. Dar unele oficialități americane admit că astăzi colonialismul este un cuvînt mult mai odios ca în 1953 și că Angliei îi va fi aproape imposibil să acționeze ca în urmă cu șapte ani”. Iar pentru a exprima mai clar gîndurile magnaților americani, „New York Times” sugera soluția: șantajul economic. Dat fiind că experții Wall-Streetului calculaseră cam la vreo 110 milioane de dolari fondurile necesare tinerii țări sud-americane pentru a-și pune economia pe picioare, marele ziar scria că s-ar putea oferi lui Jagan un „ajutor” de 10-15 milioane de dolari, dar numai cu condiția „să se oblige a rămîne în afara lagărului comunist”.

Nu e nevoie de nici un dicționar politic pentru a tîmăci sensul clar al „condiției” puse de purtătorii de cuvînt ai finanței americane. În declarațiile făcute redactorului șef al „Investietiei”, A. Adjubei, președintelui Kennedy declara solemn că guvernul său nu se amestecă în afacerile interne ale țării care și-au ales singure orînduirea. Iar ca exemplu dădea... Guyana Britanică. Numai că aici președin-

tele S.U.A. a fost dezmințit de inșiși acțiunile cercurilor colonialiste americane care s-au alăturat celor engleze în încercarea nereușită de a răsturna, pe calea unui complot, guvernul legal al Guyanei Britanice. Dezvăluirile oficiale făcute de premierul Jagan arată că cercurile americane interesate au investit o sumă de 45 000 dolari în organizarea tulburărilor de la Georgetown. Iar presa engleză a dezvăluit un secret de mult bănuț: Casa Albă ceruse încă anul trecut Angliei „să nu se grăbească” acordînd Guyanei Britanice independența completă.

Provocarea organizată de liderii celor două formații opozitioniste — dovedită a fi în realitate unele ale colonialiștilor — nu și-a atins scopul urmărit. Într-o proclamație adresată poporului, premierul Jagan a declarat că Guyana Britanică trebuie să devină independentă încă în cursul acestui an. Cu alte cuvinte, cu sau fără voia „Colonial Office”-ului și a Washingtonului, încă o țară colonială este ferm hotărîtă să rupă definitiv lanțurile robiei, pentru a-și cuceri independența.

Amintînd, în cursul campaniei electorale de anul trecut, punctele programate pentru care cere sufragiile poporului, Cheddi Jagan a pomenit și despre intenția de a schimba în viitor numele Guyanei, prea legat de trista amintire a trecutului de împlinare colonială. Țara cea nouă, independentă, a spus el, se va numi Eldorado...

Poporul Guyanei Britanice de azi vrea însă ca acest Eldorado să nu mai fie niciodată țara fraților Booker și a bancherului Mellon, ci țara liberă a unui popor care și-a cîștigat luptînd dreptul la o viață independentă.

M. MIHAIL

Bananele — una din bogățiile jefuite ale Guyanei Britanice.

Un concurs cu peste 10000 de participanți

Correspondență din Praga de Ilona STUKOVA

O inițiativă interesantă a polarizat, în anii trecuți, eforturile conjugate ale creatorilor cehoslovaci din toate domeniile artei. Este vorba de un concurs republican de mari proporții, care pune în competiție versul și pictura monumentală, obiectul de uz casnic și filmul, melodia de muzică ușoară și imprimeul textil, piesa de teatru și jucăria — într-un cuvânt, orice act de creație artistică. Iar tematica acestui concurs a fost stabilită chiar de masele largi de oameni ai muncii, care au fost consultați în prealabil și solicitați să-și ofere sugestiile în ce privește creațiile artistice pe care le-ar dori prezente în viața lor. La termenul fixat pentru predarea lucrărilor, la secretariatul concursului au început să sosească mii și mii de lucrări de artă. Câteva cifre: în palatul Hradcany se adunaseră la un moment dat 11 115 tablouri, sculpturi, ceramică, textile, porțelanuri, ca și 536 lucrări literare, 368 piese de teatru, 202 filme și scenarii de filme, sute de piese muzicale. Juriul a trebuit să desfășoare o foarte dificilă muncă de selecție, oprindu-se în cele din urmă la circa a zecea parte din creațiile prezentate (și din care reproducem și noi câteva lucrări plastice). Printre câștigătorii concursului se află nume reprezentative pentru cultura cehă și slovacă, cum ar fi cel al scriitorului Vladimir Minac, al compozitorului Eugen Suchon, al sculptorului Milos Axman, al pictorului Josef Liesler — dar și tineri artiști de curând afirmați în viața artistică a Cehoslovaciei. Amintim, dintre aceștia, pe prozatorul Rudolf Cerny, pe creatoarea de textile Vera Bruneova, pe Zdenek Kovar, autorul proiectului caroseriei mașinii Tatra 603. Succesul acestui concurs, ca și experiența organizatorică căpătată cu prilejul lui au făcut atât pe artiști cât și pe forurile artistice îndrumătoare să se gindească la o viitoare competiție, care să fie instituită în cinstea celei de-a 20-a aniversări a Republicii.

Eva Krsková: „Viață tinăra”

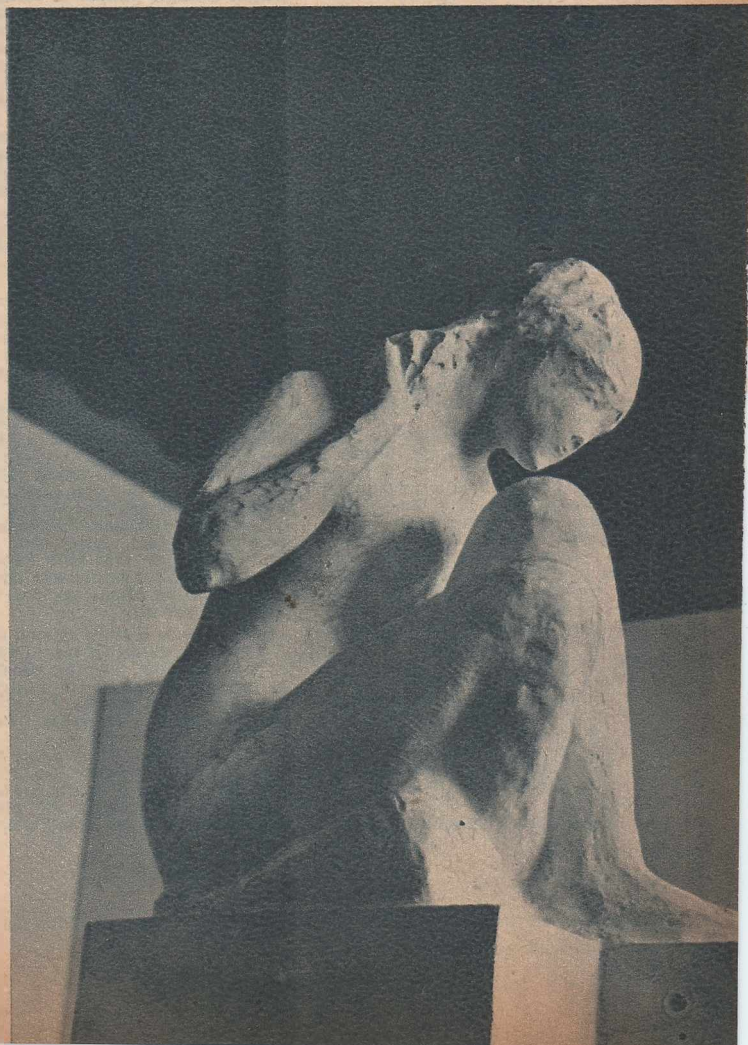

R. Wiesner: „13 septembrie 1959”

Alexander Trizuljak: „Salut țării”

Jan Kodet: „Izvorul viu”

Unprezecele român de juniori cu trofeul victoriei: Cupa Challenge a U.E.F.A. pe anul 1962.

DA! AM ÎNVINS!

de Constantin CHIRIȚĂ

Am învins. În sfârșit am cucerit un trofeu frumos pe care l-am fi meritat, poate, și altă dată. Am învins fără drept de apel, fără bijuterii, fără să cochecim cu hazardul. 3-0 cu masiva echipă a Republicii Federale Germane, 4-0 cu energica echipă a Turciei, 4-1, în finală, cu tehnica echipă a Iugoslaviei. Cu toate acestea tinerii noștri fotbalisti (și o dată cu ei noi toți cei care i-am urmărit) au trecut printr-un moment greu, dramatic, care ne-a umplut de emoții pentru multă vreme. Poate amintirea aceluia moment ne-a ținut într-o stare de înaltă tensiune, ne-a bătut nervii în ultimele înfățișări în care echipa noastră nu mai putea scăpa victorie. Nu cred că e o exagerare afirmația că turneul U.E.F.A. n-a fost câștigat în finală sau în semifinală de către echipa noastră, ci în primul ei joc, în partida cu Belgia. Atunci am câștigat turneul.

Da, atunci, în acele minute, echipa noastră și-a început marșul victorios în turneul juniorilor europeni, atunci, evadând din crispă, dominându-și nervii, a făcut primul pas în cucerirea trofeului pe care-l merităm din plin. Atunci echipa noastră a demonstrat că poate mult, mult de tot.

E atât de greu să remarcăm pe cineva, pentru că în momentele cele mai dificile toți, toți s-au contopit într-o furtună în fața căreia se infuriosau, se pulverizau obstacolele. Cred că și acei Adamache, căruia i se reproșează două goluri și spaima noastră din înfățișarea cu Belgia, vibra acolo pe tușă ca și ceilalți care jucau. Nu victoria ne determină să trecem peste greșelile lui Adamache, ci tinerețea lui, viitorul lui de sportiv. Am văzut portari excepționali, de talie mondială, greșind mai copilărește decât Adamache. (Dar oare apărarea care l-a pus pe acest tânăr în fața unor momente atât de grele, menite să zdruncine calmul și siguranța ori-cărui jucător, n-are nici o vină?) Adamache e tânăr, și viitorul lui, și virtuțile lui reale îi permit să-l trecem cu încredere, cu bucurie chiar, în rândurile învingătorilor.

Toate laudele, toate elogiile întregii

noastre echipe, dar chiar cu riscul de a părea nedrept față de alții nu putem să nu subliniem meritul aceluia care prin siguranța, prin calmul, prin tenacitatea și mai ales prin constanța sa a fost stilul întregii echipe. E vorba de tânărul care a primit cupa și a arătat-o mândru și fericit tuturor spectatorilor, căpitanul echipei noastre, Petescu.

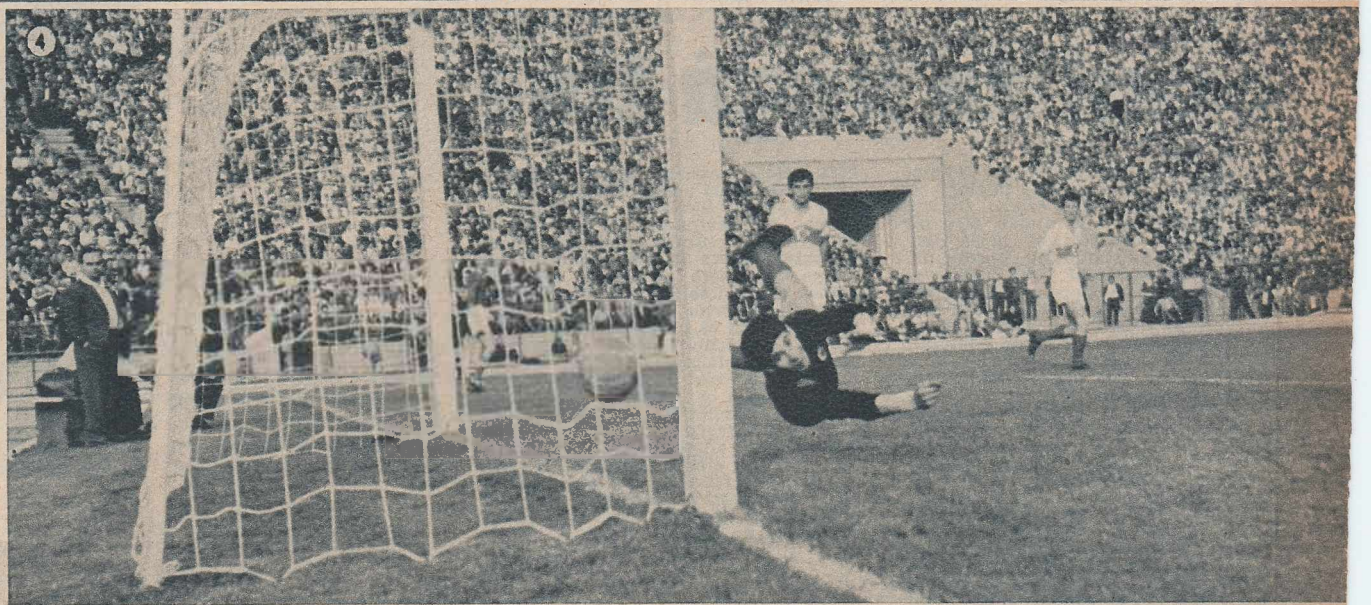
N-avem dreptul să fim zgârciți în laude față de nici unul din cei care au compus și au condus echipa noastră din victorie în victorie. Să dăm frâu liber bucuriei și mândriei noastre și, dacă simțim ceva lute în colțul ochilor sau sub pleoape, să dăm aceasta pe seama tinereții noastre sufletești. Echipa noastră a arătat atâtea lucruri frumoase, atâtea energii, atâtea putere, atâtea voință! Parcă am văzut în acești sportivi imaginea întregului nostru tineret: sănătate, putere, dirzenie și mai ales capacitatea de a realiza, de a crea.

Nici nu ne gândim să spunem că dintr-o dată s-a ridicat nivelul fotbalului nostru sau să folosim o formulă mai puțin pretențioasă, dar foarte riscantă: începem să ne afirmăm serios în fotbal. Nu! Mai avem multe, multe de făcut ca să ne afirmăm în fotbal, ca să ridicăm acest sport atât de plăcut, atât de popular, atât de spectaculos la un nivel înalt. Mai avem multe de făcut și mai ales trebuie să luptăm pentru calitate, pentru a poseda la perfecție tehnica, măiestria, arta jocului de fotbal. Aici, aici, aici trebuie să operăm. Calitățile fizice și psihice ale tinerilor noștri snt admirabile, uneori chiar ne uimesc pe noi, cei obișnuți cu sportul.

Cu asemenea calitate este cu neputință să nu creăm un fotbal mare, de cel mai înalt nivel. Dar, atenție: să știm cum să lucrăm pentru a nu ajunge iar să regretăm că am pierdut o echipă mare, cum ni s-a mai întâmplat! Unde snt celebrele noastre echipe de juniori, marile învinse sau învingătoarele morale ale altor turnee U.E.F.A.? Am vrut să cucerim neapărat trofeul ca să ne punem pe treabă? Ei bine, l-am cucerit! Laurii nu răsplătesc, obligă!

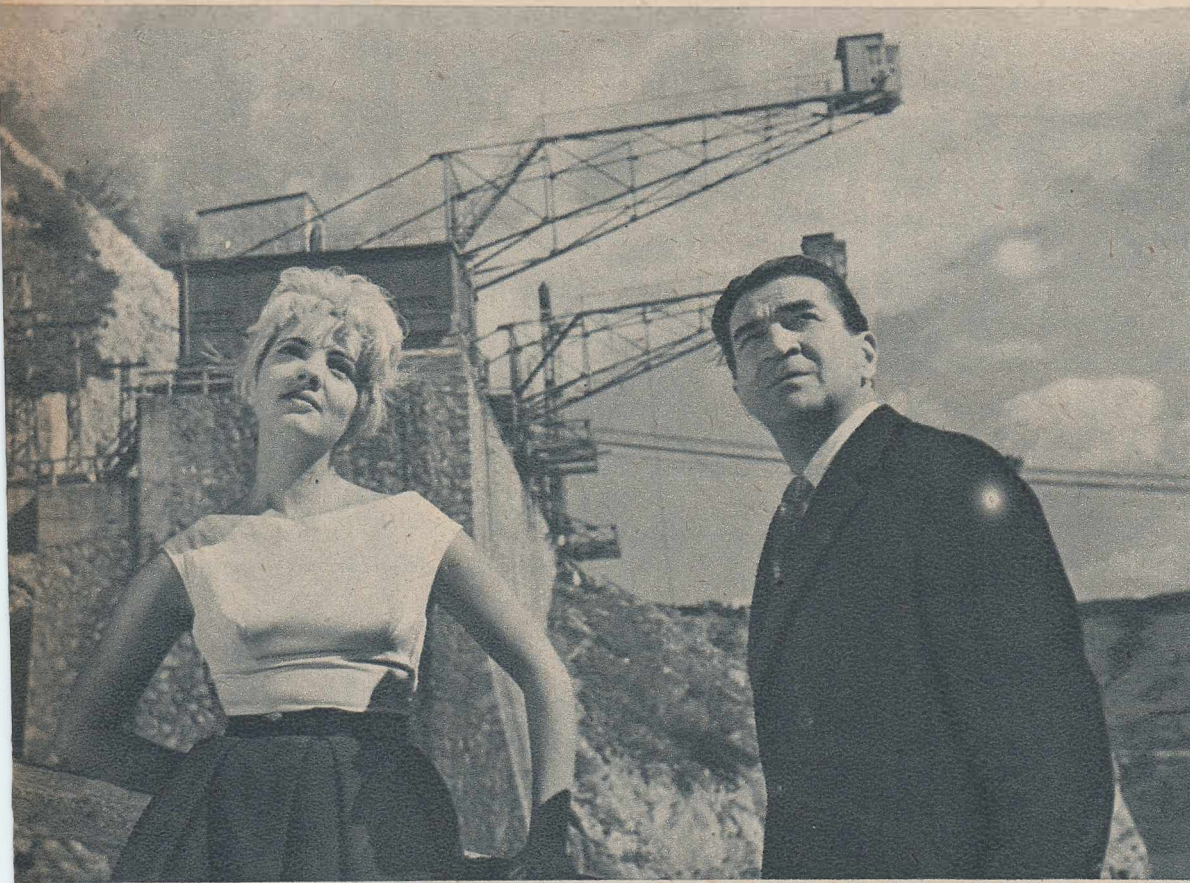

Succesele reprezentativei noastre de juniori au stîrnit de fiecare dată entuziasmul spectatorilor.

Citeva aspecte de la meciuri-
e susținute de echipa noastră
e juniori:

- 1) R.P.R.-Belgia (2-2)
- 2) R.P.R.-Portugalia (0-0)
- 3) R.P.R.-R.F.G. (3-0)
- 4) R.P.R.-Turcia (4-0)
(semifinală)
- 5) R.P.R.-R.P.F.Iugoslavia (4-1)
(finală)

Silvia Popovici și George Măruță într-o scenă din noul film românesc „Omul de lângă tine”.

omul de lângă tine

Nu este de ajuns să-l tubesti pe omul de lângă tine; trebuie să-l înțelegi, să crezi în el, să fii alături de el... Această idee, adeseori tratată în artă și parcă cu predilecție în film, stă și la baza unei noi creații a studioului „București”, datorată scenaristului Paul Everac și regizorului Horea Popescu. Locul acțiunii este Bicăzul, în perioada în care lucrările hidrocentralei erau încă în plină desfășurare; iar eroii filmului, inginerul Ticu Popescu (Ilarion Ciobanu) și soția lui, Corina (Silvia Popovici), sînt oameni din cel mai obișnuit, cu calități și defecte nu mai mari și nici mai mici decît ale multora dintre semenii noștri. Dacă însă, dincolo de caracterul cotidian al dramei, pe care filmul lui Horea Popescu l-a urmărit anume, aduce pînă la noi un suflu de voință și nobilitate, este pentru că soții Popescu trăiesc din plin realitățile mărețe ale țării noastre. Viața Bicăzului a făcut din Ticu Popescu un om al zilelor noastre care, dacă din cînd în cînd comite greșeli (în analiza conflictului dintre soții autorii filmului evită vina unilaterală), găsește resursele morale care să-l reapropie de soția sa.

Cînd anul creații filmului — 1961 — sîntem poate impresionați de autenticitatea cu care pelicula reînvie procese de muncă la acea dată de mult încheiate... S-a reconstituit oare întreg șantierul Bicăzului? Bineînțeles că nu. Autorii au folosit însă din plin materialul cinematografic documentar și au reușit ca, în scenele filmate de ei, să creeze elemente de record atît de convingătoare, încît trecerile de la filmările cu actori la imaginile documentare de filmotecă să fie aproape inesizabile. Firește însă că autenticul materialului de viață obligă și la un autentic al expresiei artistice; poate că, în acest sens, cea mai valoroasă dintre intențiile creatorilor filmului este tocmai aceea de a surprinde realitatea complexă și uneori contradictorie, evitînd să se rezume la antiteze simple de alb-negru. Nu lipsesc din lumea șantierului nici femeile birfitoare, nici

fata geloasă care-și apără dragostea zgomotos și nici untele asprimi inerente unor oameni înlestați în lupta cu stîncă. Multitudinea detaliilor însă, departe de a contraria înțelegerea spectatorului, relevă în cele din urmă întreaga frumusețe a acestei lumi de muncă careia i se alătură, după multe șovăieli, și Corina Popescu.

Publicul își va spune desigur părerea asupra calităților jocului actoricesc (de altfel ambii protagoniști au o „carte de vizită” care le face cinste: Ilarion Ciobanu — „Setea”, Silvia Popovici — „Darclee”) și va aprecia măsura în care regizorul de teatru Horea Popescu s-a adaptat, la primul său film, stilului cinematografic. În orice caz însă, această nouă creație a studioului „București”, închinată vieții și problemelor „omului de lângă tine”, va suscita un meritat interes.

I. HRISTEA

vîrsta de aur a comediei

În 1959, arhivistul american Robert Youngston realiza două interesante filme prin montajul citorva vechi secvențe jucate de actori comici de odinioară. Primul, „Vîrsta de aur a comediei”, deși nu conține fragmente interpretate de cei mai mari actori ai genului (Charlie Chaplin sau Buster Keaton vor apare în schimb în al doilea film produs de Youngston — „Cînd comedia era rege”), a obținut un succes constant peste tot unde a rulat.

„Vîrsta de aur” cuprinde cîteva filme mai puțin cunoscute, în care apar comici din epoca lui Mack Sennett. Temele lor sînt clasice, preluate de la Aristofan sau Molière. Marii burghezi, puternicii zilei, doamnele din societatea înaltă, polițiștii sînt ridiculizați

la tot pasul, în vreme ce oamenii simpli (și mulți comici au creat cîte un asemenea personaj) pe care l-au îndrăgit și nu l-au mai abandonat) sînt priviți cu înțelegere și multă simpatie. Schițele și povestirile comice reunite în acest film au scenariu sumar schițate, ele bazîndu-se pe puterea de inventivitate și improvizatie a actorilor, care imprimă acțiunii lor un ritm îndrăcit, apelînd la resursele unui comic burlesc.

Vedetele „Vîrstei de aur” sînt fără îndoială Laurel și Hardy (Stan și Bran). Formați, ca și Chaplin, la școala circurilor englezești, Laurel și Hardy imbină cu ușurință comicul absurd cu finețea și nuanțarea interpretării. Revelator în acest sens e momentul fugii lor din închisoare sub înfățișarea

a cui va

Ziduri sumbre, gratii și uși ferecate de sub care răzbat gemete înăbușite coridoare înghețate răsunînd sinistr sub pașii unui supraveghetor cu privire bestială... În umbra lor, prințul Nehliudov descoperă cu înfiorare un univers necunoscut pentru el: lume temnițel, imaginea la scară redusă a cumpinilor „Inchisorii a popoarelor” Rusia țaristă, magistral evocată de Le Tolstol în romanul „Învierea”.

Acestea sînt imaginile cu care încep seria a doua a ecranizării celebrei ca podopere tolstoene.

Mai răsună încă în urechile celor c au văzut prima serie a filmului sfișier torul strigăt de desperare al Katiușe Maslova la aflarea sentinței de condamnare. Fetița naivă, pe jumătate slujnică, pe jumătate copil de suflet, care căzuse victimă capriciului boferesc apoi prostituata pensionară a unei „instituții” create pe măsura orînduirii burgheze și, în cele din urmă, o nașa ce se zbate în mijlocul brutalității lor, promiscuității și deznădejdii at găsit în Tamara Siomina o interpret: remarcabilă. Jocul ei concentrat și nuanțat reinvie pe ecran, cu intensi

Căutînd să o salveze pe Katiușă (Tamara Siomina), prințul Nehliudov (Evgheni Matveev) descoperă în dosul gratiilor un univers tragic, necunoscut pentru el.

unor pictori cînd, pentru a convinge un „popoi” că sînt într-adevăr pictori, execută un întreg balet în plină stradă.

Alături de Laurel și Hardy, remarcăm prezența lui Harry Langdon, care creează tipul americanului stăpînit de complexe; cea a lui Ben Turpin, actorul ce întrușchipează cu ușurință zeul de personaje deosebite; sau pe aceea a prea puțin cunoscutului la noi Will Rogers, neîntrecut în imitarea vedetelor de odinioară — Douglas Fairbanks, Tom Mix, Ford Sterling.

Timp de 75 de minute, „Vîrsta de aur” te face nu numai să rîzi în hohote, ci să și privești cu admirație arta unor mari actori comici, pe care filmul sonor a preluat-o, din păcate, doar într-o mică măsură.

M. T.

vierea ?

te, acel proces dinamic, cea „dialectică a sufletului” proprie personajelor tolstofene.

În interpretarea lui Evgheni Matveev, prințul Nehliudov evocă, la rândul său, frământările sufletești ale aristocratului cu preocupări etico-intelectuale. Tragedia Katiusei îl trezește din voiața indiferență a castei sale, îl lește să deschidă ochii asupra unor riguroase nedreptăți sociale al căror beneficiar continuă să fie și el. Dar ricit de sinceră i-ar fi căința și în ciuda încercărilor sale de a se apropia de Katiușa, „învierea” lui Nehliudov se menține în sferile unui misticism conștient, ale unei „renașteri” declarative.

În schimb, femeia care în final urărește cu ochi înrouați chibitca prințului ce se pierde în zarea cenușie a esfirșitelor întinderi siberiene a înălțat multe pe drumul deportării, lături de revoluționari. Ea a trăit e-a lungul filmului un proces de înfiere mai adevărat și mai fecund decât acela al prințului Nehliudov. Katiușa înviat pentru luptă.

Ana ROMAN

Una din dramaticele scene din filmul lui Florestano Vancini, „Lunga noapte a anului '43”.

lunga noapte a anului '43

„Lunga noapte a anului '43” e un film curajos, angajat, regizat cu talent și simț al autenticității de cineastul italian Florestano Vancini, care acum doi ani a obținut la Festivalul internațional de la Venetia „Premiul pentru prima realizare cinematografică”. Filmul demască ororile fascismului ita-

lian, imbinând acțiunea concret istorică cu o dramă sentimentală; faptele relatate se desfășoară în toamna anului '43, la Ferrara terorizată de fasciști. Un șef local (interpretat de Gino Cervi) își ucide, prin intermediul unui complice, superiorul care îi stăpânea ascensiunea, punând crima pe seama

luptătorilor antifasciști. După care dezlănțuie o cruntă teroare, ordonând ca represalii executarea a doisprezece antifasciști. Oamenii sînt smulși seara din case sau pur și simplu de pe stradă și asasinați în aceeași noapte, pe unul din bulevardele principale ale Ferrarei.

Vancini, format la școala filmului documentar, reconstituie cu pricepere atmosfera de spaimă și nesiguranță din orașul stăpînit de fasciști, demascînd nu numai cruzimea „cămășilor negre”, ci și egoismul și lipsa de scrupule, vulgaritatea și cinismul lor. Pe acest fundal dramatic se țese povestea de dragoste dintre o tinăra farmacistă (Bellinda Lee) și fiul unui cunoscut avocat (Gabriele Farzetti), care se dovedește în cele din urmă a fi un om de nimic. Decepția femeii e dublată de comportarea lașă a soțului ei paralytic (Nerio Bernardi) care, deși îi cunoaște pe adevărații autori ai crimei, preferă să tacă, dovedindu-se astfel pînă la urmă a fi un simpatizant al fasciștilor.

Povestea sentimentală e mai puțin izbutită, fiind melodramatică și stîngacl construită, iar actorii sînt dirijați prea uniform. În schimb, ciocnirea dintre fasciști și masele populare e excelent redată, atingînd accente tragice. Claritatea ideii artistice, autenticitatea în reconstituirea epocii și în conturarea caracterelor, condamnarea fățișă a fascismului — acestea sînt principalele calități ale filmului lui Vancini, care-l apropie de una din operele fundamentale ale neorealismului — „Roma, oraș deschis”. Și dacă ne gîndim că fascismul ridică astăzi din nou capul — și nu numai în Italia — vom înțelege mai limpede în ce constă curajul autorilor „Lungii nopți”, film cu certe calități artistice, care îl vor impune desigur și în fața publicului nostru.

Mihai TOLU

omul amfibie”

Ecranizarea celebrei povestiri științifico-fantastice a lui Aleksandr Beliaev, filmul „Omul-amfibie”, va rula în curînd în cinematografele noastre. Iliandru, tinărul cărui tatăl său, sântul Salvator, i-a creat posibilitatea de a trăi în mediul subacvatic, se va zăbzi în aspirațiile sale spre fericire de egile nemiloase ale unei societăți bazate pe puterea banului.

Anastasia Vertinskaia (cunoscută publicului nostru din filmul „Pinze purpurii”), interpretează Gutierrez, principalul personaj feminin al filmului sovietic în culori „Omul-amfibie”.

E BINE SĂ ȘTIM

Gambrinus sau... dinastia a V-a memfită?

Cine a inventat berea? Gambrinus, desigur, se vor grăbi mulți să răspundă, amintindu-și de bărbosul rege flamand călare pe butoi și cu o halbă cu „guler” imens în mână.

Ei bine nu, nu Gambrinus este inventatorul berei; poate că falma lui se datorește doar apetitului său contagios pentru spumoasa băutura blondă și brună.

Inventatorul berei trebuie însă căutat cu aproape șase... milenii în urmă. Într-un mormânt egiptean descoperit la Sacarah și datînd din epoca dinastiei a V-a memfite (3951-3703 î.e.n.), s-a găsit o statueta (pe care o reproducem și noi) înfățișînd un meșter berar. Alte documente antice, ebraice și grecești, amintesc de așa-numitul vin de orz pe care-l cunoșteau vechii egipteni și care nu este altceva decît berea (precum se știe, berea și astăzi tot din orz se face).

De vorbă cu medicul

La granița dintre sănătate și boală

Adeeseori avem tendința de a aprecia cu oarecare ușurință progresele realizate în domeniul medicinei, subestimîndu-le valoarea. Asemenea păreri nu au, evident, nimic comun cu realitatea. Constatînd dificultățile ce persistă încă în lupta anticanceră, nu ne este permis să uităm că paralizia infantilă, care pînă încă acum cîțiva ani era obiectul unui permanent coșmar pentru orice părinte, a fost definitiv înfrîntă. Nu putem uita, de asemenea, că astăzi trăim în epoca antibioticelor, a importanțelor succese ale chirurgiei cardiace, neurochirurgiei, tratamentului unor boli psihice etc., etc. și că însăși în lupta anticanceră, nu ne este permis să realizăm importante progrese.

Multe din realizările medicinei — și în mod special ale medicinei profilactice — au tocmai din acest punct de vedere „dezavantajul” de a „trece la arhivă” o serie de preocupări care la timpul lor au fost foarte importante. De cîte ori ne mai gîndim azi, de pildă, că holera sau ciurma, variola sau malarія au reprezentat cîndva cumplite flageluri sociale? De cîte ori ne gîndim — cînd judecăm cu multă severitate medicina în ansamblu pentru un insucces terapeutic oarecare — că media de viață a populației fărăi noastre a crescut într-o măsură substanțială într-o perioadă surprinzător de scurtă și că la acest succes a avut și medicina aportul ei?

Dar să discutăm acum și o altă latură a problemei. Sîntem oare la fel de exigenți și „obiecțivi” cînd apreciem propria noastră comportare în raport cu diferitele recomandări profilactice și terapeutice pe care le primim? Organismul nostru a cîștigat în cursul dezvoltării sale nenumărate arme, extrem de eficiente, în lupta contra bolilor. Dovadă este faptul că numărul îmbolnăvirilor e infim în raport cu multitudinea cauzelor de boală ce acționează în permanență asupra noastră. Aceste mijloace pot fi consolidate și dezvoltate sau, dimpotrivă, degradate — în funcție de felul nostru de viață. De aceea, în condiții aparent asemănătoare, unii se îmbolnăvesc și alții nu, iar modul de manifestare al bolii variază aproape înfînit de la un om la altul. O veche expresie bine cunoscută medicilor — „nu există boli, există bolnavi” — ilustrează acest adevăr. Iar noi trebuie să tragem învățămintele cuvenite.

Iată un singur exemplu. Medicina modernă a stabilit în mod foarte precis că rolul cel mai important în menținerea sănătății îl are sistemul nervos. Să ne gîndim deci cît mai des în ce măsură felul nostru de viață, organizarea timpului de muncă și de odihnă, raportul dintre activitatea fizică și cea intelectuală ajută sau, dimpotrivă, îngreunează funcția sistemului nostru nervos. Astăzi, vechiul dicton latin — mens sana in corpore sano — își capătă, într-un anume sens, adevărata sa valoare, mai ales prin ceea ce exprimă oarecum reversul său; nu este posibilă sănătatea corpului, fără o activitate normală a creierului, a sistemului nervos. Dar, despre asta vom vorbi cu alt prilej.

Dr. A. FABIAN

Verificați-vă cunoștințele!

- 1) Bufnița, cunoscută ca simbol al înțelepciunii, este într-adevăr mai deșteaptă decît celelalte animale? DA? — NU?
- 2) Este adevărat că ceea ce îl întărește pe taur este culoarea roșie? DA? — NU?
- 3) Două metale nemaleabile pot da prin aliere un aliaj nemaleabil? DA? — NU?
- 4) Busola indică direcția nord-sud. Există și excepții? DA? — NU?
- 5) Apa poate fi răcită sub zero grade? DA? — NU?
- 6) Cel mai mulți oameni care vorbesc limba portugheză se află în Portugalia? DA? — NU?
- 7) Există ființe în corpul cărora curge „sînge albastru”? DA? — NU?

Alcoolul și tehnica

Urmările tragice ale influenței alcoolului asupra șoferilor frămîntă de mulți opinia publică daneză. Și, pînă la urmă soluția „salvatoare” a fost găsită: unel taxitari au fost înzestrate cu o instalație care, sensibilă la cea mai slabă urmă de vapor alcoolic din respirația șoferului, nu mai permite mașinii să se urcească din loc. Această soluție „salvatoare” este însă greu aplicabilă, instalația respectivă fiind foarte scumpă.

De curînd a fost proiectat la Londra filmul „Gustul mierii”, realizat după piesa cu același titlu a tinerei scriitoare engleze Sheila Delaney și care a produs multă vîlvă prin abordarea curajoasă a tematicii sociale. Critica londoneză apreciază filmul ca o realizare artistică de sine stătătoare și nu o filmare obișnuită a spectacolului. În fotografiile de mai jos dăm un cadru din film.

În care apar eroii principali interpretați de Rita Tashingham și Murray Melvin.

1) NU! (Nu este mai deșteaptă în mările din apropierea Australiei).
 2) DA! (Sînt mîșle vîntătoare marine care au o culoare roșie, dar înțelegerea este greșită).
 3) DA! (Sînt mîșle vîntătoare marine care au o culoare roșie, dar înțelegerea este greșită).
 4) DA! (Sînt mîșle vîntătoare marine care au o culoare roșie, dar înțelegerea este greșită).
 5) DA! (Sînt mîșle vîntătoare marine care au o culoare roșie, dar înțelegerea este greșită).
 6) DA! (Sînt mîșle vîntătoare marine care au o culoare roșie, dar înțelegerea este greșită).
 7) DA! (Sînt mîșle vîntătoare marine care au o culoare roșie, dar înțelegerea este greșită).

Răspunsuri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
			OR	V		A		B	A	B	A	
			B	E	R	R	A		A	P		
	R	C	I	P	A	T	E	S	C	U	E	
	O	I	Z	I	D					S	U	L
	*		A	N	I		P	E	N	E	L	
	R	E	N	A					O	E		
	A							R	I			
	F	E	C	I	O	A	R	A				
				N					A	I		
				T	B				L	B		
			A	R	T	E			I	E	*	
	E	S	T	A	E	A				R		

cu dalta și penelul

ORIZONTAL: 1) Sculptură în bronz a Leliei Zuaf — Tablourile „Tărani” și „Odihna la cîmp” aparțin acestui cunoscut pictor român. 2) Basorelieu executat de sculptorul C. Baraschi — Cap fără cap! 3) Rece! — Vajnică luptătoare în revoluția din 1848, subiectul unui tablou de Al. Ciucurencu. 4) Organizația internațională a ziaristilor — Munți în Creta — Hirtie sau alt material înfășurat cilindric. 5) Jumătate voce! — O duzină de luni (pl.) — Unealtă a pictorului. 6) Animal nordic — „... Petrogradului”, tablou de pictorul sovietic A. A. Deineka. 7) Interjecție — „Tolstoi la ...”, pînă a pictorului I.E. Repin — Cosmetic moldovenesc. 8) „... rucăreană”, tablou de N. Grigorescu — Ușile! 9) Avans — Coloane specifice unui stil arhitectonic antic. 10) Grafician român contemporan, autorul afișelor „Nu te interesează?”, „Expoziția de artă populară” ș.a. — Pictor român contemporan. 11) Interjecție — Pictura și sculptura, de pildă — Diviziune administrativă în Imperiul roman. 12) Răsarit — „... de absent”, tablou de Picasso.

VERTICAL: 1) Pictor rus, autorul lucrărilor „Fata cu piersici” și „Portret de femeie” — Cap de afiș! — Alt pictor rus, autorul tabloului „Petru I și țariviciul Alexei”. 2) „Fata cu...”, tablou de A. Verona (neart.) — „Luminiiș de pădure” (de N. Grigorescu). 3) Interjecție — A instrui. 4) Fluviu siberian — Floare într-o cunoscută pînză de Luchian. 5) Autorul celebrei pînze „Edecarii de pe Volga” — Impotrivă. 6) A emite raze — Bidiviu — Teme! 7) Părinte — „Primii...”, tablou de Băncilă (sing.) — A sorbi. 8) Posedă — „La...”, alt tablou de O. Băncilă. 9) „Haman implorînd iertare...”, celebru tablou de Rembrandt aflat în colecția Muzeului de artă al R.P.R. (nominativ) — Orașel în Spania. 10) Pod plutitor — Firească. 11) Șeful protocolului domnitorilor moldoveni (arh.) — Neîngrădit. 12) Beai — Folosit în pictură împreună cu culorile — „Șir de...”, peisaj de St. Luchian. 13) Sămănarea acestui document pentru pace într-o gospodărie agricolă colectivă face obiectul unui cunoscut tablou al regretatului C. Rescu — Localitate în Franța unde a trăit și a creat nemuritoarele opere Van Gogh.

DEZLEGAREA JOCLUI „POEZII CÎNTĂ PRIMĂVARA”

ORIZONTAL: 1) Banuș — Isanos. 2) Eminescu — Ara. 3) Natura — Fre — D. 4) In — Lalele — Do. 5) U — S — Tărani — V. 6) Cravata roșie. 7) Ață — A — Evoca. 8) Spera — E — A — On. 9) Te — Animată — U. 10) Roa — Orizont. 11) Adieri — Tator. 12) Dima — Ster — Mi. 13) Ai — Noi — Cetaș.

Cum se naște un cîntec? Cunoscutul dirijor și compozitor sovietic de muzică ușoară Eddi Rosner, care se afla în turneu cu orchestra sa în Orientul îndepărtat, la Petropavlovsk-Kamciatski, a fost solicitat să citească versurile unui tînăr colaborator al gazetei regionale de tineret, Vladimir Vorobiov. Peste cîteva zile un nou cîntec, compus pe versurile debutantului, a fost executat în premieră de către orchestra operativului compozitor.

Facultatea de litere din Strasbourg a celebrat centenarul apariției romanului lui Victor Hugo „Mizerabili”. Au participat profesori universitari din Grenoble, Paris, Cambridge și Londra. Cercetarea amănunțită a celor 20 000 de note și fragmente lăsate de Victor Hugo a dat posibilitatea să se stabilească cronologia acestei capodopere. În 1832 un proiect abandonat, în 1848 reluat, reclasat, remaniat; adîncit în 1853, sub titlul „Misères”, și amplificat pînă la sfîrșitul lui 1861, cînd „Les Misérables” a fost depus de autor pe biroul editorului Lacroix din Bruxelles.